

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

DEMOKRATSKO VOLITI JE
PRAVICA IN DOLŽNOST
DRŽAVLJANOV!

LETNIK XLIII

OKTOBER-NOVEMBER 1992

ŠT. 10&11 NO. 10&11

DEMOKRACIJA IN VOLITVE

1. člen slovenske ustave pravi: "Slovenija je demokratična republika." Drugi odstavek 3. člena slovenske ustave pravi: "V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno." Besede tega ustavnopravnega okvira za slovensko demokracijo govore same zase.

Prve svobodne, a neenake, volitve v Sloveniji, aprila leta 1990, so prvič po dolgih desetletjih beograjskih diktatur in komunističnega totalitarizma odprle vrata demokratičnim postopkom v slovenskem političnem in javnem življenju. Vendar se vrata niso odprla na široko.

Novorojeni demokraciji ni bilo poslano s cveticami. Razcvet demokracije so zadrževali in še zadržujejo predpisi, akti, zakoni, oblastvena struktura, družbena in gospodarska organizacija in ustanove, ki še žive zaradi teh zastarelih predpisov in se po njih še vedno ravnaajo, predvsem pa zaradi nedemokratične miselnosti, ki ostaja v ljudeh in to celo brez ozira na njih izobrazbo. Posledic petdesetletnega pranja možganov in komunistične propagande v vseh vzgojnih ustanovah, vključno na univerzi, ter obveščevalnih medijih vseh vrst, ni mogoče odpraviti čez noč. Kar lepo število postavk iz komunistične miselne shrambe je ostalo v zavesti ljudi - hote ali nehoti - in se po njih še vedno ravnaajo. Celotno izobraženci. Klici: "Ustavite desnico!" dokazujejo, da takšni izobraženci nočejo, da bi v slovenskem prostoru uspela še kakšna druga filozofija, razen tiste, ki so jo oni razvili iz komunističnih miselnih osnov z namenom, da bi dali socializmu (komunizmu) človeški obraz in ga rešili boljševiskega barbarizma. Takšna stališča dokazujejo, da se je težko posloviti od enoumja in netolerantnosti, še posebej netolerantnosti do krščanstva, ki ga je komunizem preganjal.

Nova slovenska ustava je na široko odprla vrata za prihod demokracije in to resnične in ne le namišljene.

Demokracija je edina oblika vladanja, ki priznava človeku njegovo dostojanstvo, ki zagotavlja osnovne človeške in državljanske svoboščine in pravice, ki brani manjšino, ki omogoča krajevno samoupravo in daje narodom pravico do samoodločbe. Kot sleherni človeška ustanova tudi demokracija ni brez pomanjkljivosti. Demokracija more biti počasna, včasih prepočasna, pa tudi neučinkovita. V primerjavi z vsemi drugimi oblikami vladanja je najbolj izpostavljena notranjim in zunanjim sovražnikom. Notranji sovražniki se morejo skrivati in izrabljajo pravico do kritike in opozicije. V totalitarnem sistemu je nasprotnik že po sami definiciji prevratnik, demokracija pa ravna s prevratniki kot nasprotnikom iz strahu, da bi se izneverila svojim lastnim načelom.

Demokracijo morajo občani in državljani doumeti za tisto kar v resnici je. Demokracija se mora ukoreniniti v njih mišljenju. Le tako se bo mogla demokracija uveljaviti in postati način političnega in javnega udejstvovanja in življenja.

Demokracija predpostavlja vero v človeka in človeštvo. Le-ta pa predpostavlja vero v Boga in božjo blagovest. S tem nočem reči, da neveren človek ne bi mogel biti dober demokrat. Hočem reči, da mora biti demokracija, če hoče preživeti težke in najtežje čase, osnovana na duhovnih vrednotah. Navkljub podobi, da je ideja demokracije plod sekularizirane prosvetljske filozofije, mnogi moderni državniki in filozofi priznavajo, da ideja svobode in človeškega dostojanstva izhaja iz evangelija. Francoski filozof Henri Bergson je zapisal v razpravi "O dveh virih morale in religije", da je treba ugotoviti, da "je demokracija v bistvu evangeljska".

V resnični demokraciji vzgojen občan in državljan ni niti servilen, niti aroganten. Ima čut za dostojanstvo človekovega bivanja in živi v družbi s kolektivno zavestjo, da je sleherni drugemu vrednota. Prava demokratična miselnost mora črpati svojo moč iz človekovih boljših lastnosti. Prava demokratična miselnost predpostavlja značajno držo. Njej so tuji: stremušstvo, oportunitizem brez mer, egotizem, netolerantnost, arogantnost, zahrbtnost, itd., vse kar preprečuje dostojno igro.

Naloga slovenskih demokratičnih strank v danih okoliščinah je, da prepričajo slovenske ljudi o vzvišenem poslanstvu demokracije in demokratične državne ureditve, kjer "vlada ljudstvo". Prepričati jih morajo, da je treba demokratično misliti, in da je treba demokracijo živeti.

Za demokracijo so življenjsko važna ustanova volitve. Volitve so orodje demokracije. "Državljanke in državljani izvršujejo oblast neposredno in z volitvami", pravi slovenska ustava. Z volitvami, s splošnim, enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem si ljudstvo izbira predsednika republike, poslance v državni zbor in predstavnike v državni svet. Poslanci državnega zbora potrjujejo in nadzorujejo delo vlade in sprejemajo zakone. Poslanci so predstavniki vsega ljudstva in niso vezani na kakršnakoli navodila. To pomeni, da morajo biti poslanci značajni ljudje, ki ne bodo izdali programa, na osnovi katerega so jih ljudje izvolili.

Letošnje decemberske volitve v Sloveniji so prav tako pomembne in važne kot aprilske leta 1990. Morale bi biti odločen korak iz preteklosti v bodočnost in tudi v praksi na široko odpreti vrata dejanski demokraciji. Slovenski volilci bi morali izvoliti ljudi, ki jih ne obremenjuje preteklost, ali pa ljudi, ki so s preteklostjo odločno prelomili. Zunanji svet bo presojal zrelost in demokratičnost Slovencev po ljudeh, ki bodo izvoljeni, da Slovenijo predstavljajo in upravljajo. Ugled Slovenije bo porastel le, če bodo volitve pokazale, da hočejo Slovenci dejansko prelomiti s komunistično preteklostjo, uveljaviti demokracijo in uvesti tržno gospodarstvo osnovano na privatni iniciativi in lastnini.

V Sloveniji se je začel volilni boj. V volilnem boju igrajo zelo važno vlogo obveščevalni mediji. Nikakor ni v korist demokracije na Slovenskem, da obveščevalne medije, razen nekaj redkih izjem, kontrolirajo ljudje, ki so še vedno zakoreninjeni v preteklosti in z njo nečejo odkrito prelomiti in obračunati, obenem pa dopovedujejo svetu, da jih preteklost ne zanima. Neobhodni pogoj demokracije je resničen pluralizem v obveščevalnih medijih. To je "condicio sine qua non". Demokratične stranke, ki niso izrastle iz komunistične stranke so še mlade in v nekem smislu bi mogli reči, še neizkušene ter z malo ali nič denarnih sredstev, ki so tudi prepotrebna za volilni boj.

Slovenci v svetu, ki smo po rojstvu slovenski državljani, moramo poseči v volilni boj z udeležbo v volitvah in glasovanjem za kandidate demokratičnih strank, ki niso zrastle iz KPS. Zaradi kratkega časa in še drugih ovir verjetno mnogim od nas ne bo uspelo. Sicer pa Slovenci v svetu lahko podpremo te stranke s pismi svojcem, prijateljem in znancem v Sloveniji in jih spodbujamo, naj gredo na volitve in volijo za resnične demokrate in demokratske programe, naj glasujejo za boljšo bodočnost in ne za nadaljevanje preteklosti, saj gre za zgodovinski prelom. Na zadnje, a ne najmanj važno, pa moremo Slovenci v svetu podpreti te stranke tudi z denarjem.

Decemberske volitve v Sloveniji bodo važen mejnik v prehodnem času in bo od njih izida v veliki meri zavisela lepša bodočnost Slovenije.

Mate Roesmann

VSEH MRTVIH DAN

KJE NAJ PRIŽGEM SVEČKO ?

Vsi Sveti.... Ljudje hite na pokopališča prižigat sveče in krasit grobove. Na zunaj izgleda vse praznično, v srcih pa je tesnoba.

Po starem lepem običaju smo se proti večeru zbrali ob molitvi rožnega venca. Oče je molil naprej, ko pa smo prišli do "ko je za nas krvavi pot potil" so se mu vlile solze, ni mogel več naprej. Spomin na našega Janeza, pobitega in vrženega v Krimsko jamo, je bil še tako svež, da nas je bolelo v srcu dan za dnem.

Zdaj je od tega že petdeset let. V juliju 1942 so partizani ustavili vlak, ki je peljal mlade ljubljance v Gonars v internacijo. Odprli so tri vagone. Izbirali so in enajst mladih nedolžno naivnih fantov, ki so hoteli iti nazaj domov, odpeljali. Vsi so našli grob v globokem breznu.

To je bil eden od prvih množičnih umorov "v imenu ljudstva". Umori in grozodejstva brez primere pa so se vrstili in dosegli vrhunec po koncu vojne, v maju, juniju, juliju, avgustu 1945, v času ko v naravi vse živi in

raste, so padale žrtve.

Naša lepa slovenska zemlja je bila v tistih časih napojena z nedolžno krvjo, kot še nikoli v svoji zgodovini. Vse "v imenu ljudstva in svobode", a vse kolikor se je le dalo tajno.

Kdo more razumeti vse te morilce v lepih suknhah, na prsih polno medalj prvoborcev in narodnih herojev, generalov in politkomisarjev? Laž na ustnicah in kamenito srce.

Solze ugašajo svečke. V mraku ožive spomini še bolj živo. Žrtve, ki so padale za našo svobodo v temne jame, sedaj uživajo večno luč. Doživeli smo svobodno Slovenijo z njihovim mučeništvom in naj nas sedaj Vsi Sveti spominjajo na to, da jim bomo vedno hvaležni v srcih in dejanjih. Bog naj jih še posebno blagoslovi, kakor tudi našo lepo Slovenijo!

J.P.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$ 1.50 single issue
Advertising: \$.45 per square line

1987-1988
Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5

Edited by Editorial Board
Uraja kanzorij Slovenske Države

Zastopnika:

Martin Duh
Calle 106, # 4311
1653 Villa Ballaster
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Avenue
Toronto, Ontario
M6S 4E2
Canada

TELEPHONE & FAX (416) 762-1948

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA \$15.00, za Argentino in Brazilijo po dogovoru,
Anglija, Avstralija, Avstralija, Francija in druge države \$12.00 U.S. Po letalski pošti po
dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala
skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

VOLITVE

V REPUBLIKI SLOVENIJI

Ivo Bizjak SKD

Stanislav Buser SLS

Jelko Kacin DS

Milan Kučan NDS

Darja Lavrtičar-Bebler SSS

Ljubo Sirc LDS

Franco Tomšič SDSS

Alenka Zagar-Stana NDS

Osem kandidatov za Predsednika Republike Slovenije.

Dne 6. decembra 1992 bo nad 1 in pol milijona Slovencev od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer na štiritisoč voliščih oddajalo volilne glasove za:

1. Predsednika Republike za 5 let (osem kandidatov),
2. Za predstavnike v DRŽAVNEM ZBORU (poslance) za dobo 4 let (90 poslancev)
3. Za Člane DRŽAVNEGA SVETA (SENATE) za dobo 5 let (40 predstavnikov)

POLITIČNE STRANKE:

IME STRANKE	KRATICE	PRESEDIK STRANKE	ČLANSTVA Po Who, Where What
Demokratska stranka	D.S.(S)	Igor Bavčar	2000
Liberalna stranka	L.S.	Franc Golija (Vito Gros)	2000
Liberalno demokratska	LDS	Janez Drnovšek	14.000
Narodni demokrati	ND(S)	Rajko Pirnat	4.000
Slovenska ljudska stranka-kmečka SLS		Marjan Podobnik	33.000
Slovenski krščanski demokrati	SKD	Lojze Peterle	35.000
Socialdemokratska stranka Slov.	SDSS	Joze Pučnik	3.500
Socialistična stranka Slovenije	SSS	Viktor Jakelj	5.000
Socialdemokratska Prenova	SDP	Ciril Ribičič	23.000
Zeleni Slovenije ZS		Dusan Plut	3.000
Slov.Nacionalna Stranka	SNS	Zmago Jelincič	1.900
Slov.Kršćanski socialisti	SKS	Matija Kovacič	500

Poleg omenjenih so stopile v volilno arena še naslednje nove, neparlamentarne stranke:

Slovenska Gospodarska stranka, (SGS)

Dom.Narodna Stranka (DNS)

Slov. obrtniška podjetniška stranka (SQPS)

Demokratska stranka upokoencev (DESUS)

Delavska stranka Slovenije (DSS)

Socialdemokratska unija * (SDU)

in še več drugih, manjših, ki bodo iskale mesto v eni ali drugi koaliciji.

Primer:

V stranko Prenove (SDP) so se vključile: Delavska str.Slov., Stranka upokoencev* kot ZDRUZENA LISTA, ki velja za najbolj levičarsko.

Nje nasproti so napravile pred in po-volilno koalicijo pod vodstvom Krščanskih demokratov sledeče stranke: Slov.ljudska str.(SLS), Narodni demokrati (ND), Liberalna ("kranjska") stranka LS, Slov. Nacionalna stranka (SNS) in Slov. Gospodarska stranka.

Nekato v sredini (čprav jih zanaša na levo) so: Pučnikovi socialdemokrati (SDSS), Drnovškova Liberalno-demokratska stranka in Bavčarjeva Demokratska stranka. Te stranke bodo nastopale samostojno.

Slovenski Krščanski socialisti (SKS) se predstavljajo kot združenje

NEOBREMENJENIH LJUDI, zato naj bi bili

alternativa za kristjane. Čprav se sklicujejo na krščanski etos, naj bi bili ideološko neobremenjeni. (Po "IN"-u 43)

Vse stranke se izjavljajo za pluralistično demokratsko ureditev države z zagotovitvijo človeških pravic in varno socialno zakonodajo.

Na prvi pogled med člani koalicij ni velikih razlik. So pa seveda bistvene razlike med koalicijami samimi.

Slovenski volilec bo imel veliko izbiro med vsemi temi strankami. Zlasti kristjani bodo lahko iskali med več strankami koalicije zaščito za svoje pravice.

Za želeli bi bilo, da bi se volilci pri oddaji svojega glasu spomnili tudi na tiste, ki so imeli največ zasluga za pridobljeno SAMOSTOJNOST in njeno Mednarodno priznanje v upanju, da jo bodo tudi v bodoče neustrašeno branili pred mogočimi mednarodnimi in domačimi poskusi povezovanja v stare balkanske tvorbe.

SLOVENC! SODELUJTE PRI VOLITVAH! VOLITE RESNIČNE

DEMOKRATE IN ZAVEDNE SLOVENCE!

LIBERALNA STRANKA (LS) V IZSELJENSTVU

Slovenski javnosti javljamo aktiviziranje LS v izseljenstvu. V posameznih državah že imamo svoje zastopnike. Med nami so tudi mnogi člani Slovenske demokratske zveze SDS, liberalci, ki so bili skozi desetletja delavni v Slovenskem narodnem odboru.

Ko se bližajo važne volitve za zbor (parlament) pozivamo naše člane, somišljenike, da se nam pridružijo. V skupnem naporu, skupaj z drugimi strankami današnje opozicije, moramo se potruditi da izvolimo novo demokratsko ekipo, ki bo povedla naš narod v duhovni, kulturni in gospodarski preporod.

tel 1-416-447-4332
fax 1-416-447-7754
Kanada

Dr. Peter Urbanc LS
1 Daleberry Place
Don Mills Ont M3B 2A5

Toronto, Kanada:

Poznani odvetnik, gospod Andrej Markeš sin ugledne slovenske družine v Torontu je bil izvoljen za predsednika ravnateljskega odbora največje katoliške otroške podporne agencije na severno-ameriškem kontinentu. (The Catholic Children's Aid Society). S svojim obširnim znanju pravnih in finančnih postopkov, bo mladi Slovenec v veliko pomoč agenciji. K odgovornemu in prestižnemu položaju v ravnateljstvu: Naše iskrene čestitke in srčne želje za uspešno in dolgoletno delovanje.

Andrej F. Markeš, CCAS president.

Zakaj dr. Ljubo Sirc kandidira za predsednika

Dr. Ljubo Sirc

Milanu Kucanu:

Dragi gospod predsednik!

Poten, ko sva se tolikokrat srečala in pogovarjala, ne bi bilo prav, če Vam ne bi pojasnil, zakaj sem pripravljen na kandidaturu proti Vam.

Nimam dvomov o Vasi dobri volji in o Vasih sposobnostih. Kar Vam kviri položaj, je nekdanja najvisja funkcija generalnega sekretarja Zveze. Res je, da ste vzorno izvedli sestop, toda v komu nistična načela ste vendarle morali ne koč verjeti, kar bega doma in na tujem.

Danes je Sloveniji bolj kot kdaj potrebna popolna preobrazba, predvsem širok razmah podjetništva, ki ga je partija imela za najhujše zlo. Isto velja tudi za samo demokracijo.

Menim, da je prav, če Vam to odkrito povem. Obenem želim, da bi tako Vi kot jaz mogla še veliko storiti za naš narod, za naše ljudi, kjer koli in kakor koli že bova. Pozdrave, Vaš vdani

Ljubo Sirc.

(Glasgow, 9. okt. 1992).

Po Slovincu Nov. 14. 92.

Prizanesite nam z g. Kučanom!

Ugotovitev: G. Kučan je povsem neprimeren kandidat za predsednika Republike Slovenije.

Utemeljitev: Dolga leta je na odločilnih mestih vzdrževal totalitarni partijski sistem, ki je naredil Slovincem ogromno hudega (že zaradi trajanja veliko več kot fašizem in nacizem

skupaj).

Obrazložitev: Bil je član sekretariata CK ZKS, član predsedstva CK ZKJ in predsednik CK ZKS.

Primerjava: V Nemčiji bi si nikdar ne upal kandidirati za državnega predsednika nekdanji nacist. Prav tako ne v Italiji nekdanji fašist. V Sloveniji pa si to

upa nekdanji predsednik CK KPS Kučan.

Drugi pomisleki:

- Kučan je zamrznil svojo partijsko knjižico in se spremenil v nestranskarskega kandidata. Ali ni nevarnost, da se bo čez noč spet spremenil v kandidata kakšne totalitarne stranke?

- Ali to, da g. Kučan še vedno odobrava stalinistično revolu-

cijo na Slovenskem in jo na njenih proslavah celo povečuje ter s tem izpričuje, da medvojnega dogajanja na Slovenskem ne razume ali noče razumeti, ne dokazuje, da ne more biti predsednik Slovenec, ki jim je partija pobila sovce, jih razlatala in jih pet desetletij (!) ropala demokracije?

- Ali to, da se nam cela Evropa smeje, ker imamo na držav-

nem vrhu še vedno nekdanjega partijskega šefa, g. Kučanu ne pomeni nič?

Privsem tem gre nazadnje za vprašanje poštenja: Ali sme človek, ki se je angažiral v totalitarizmu, v demokratski družbi prevzeti vodstvena mesta? Odgovor Demokratskega sveta se brez slehernega pomisleka glasi ne.

G. Kučan, sprejmite splošno pojmovanje totalitarizma in demokracije in bodite toliko modri in pošteni ter odstopite od kandidature za državnega predsednika. S tem boste sebi, Sloveniji in evropski demokraciji naredili največjo uslugo.

Jaka Kac

Slovenec, 21. november 1992. Tako mislim

Important Information For Parents

In January 1993, the new Child Tax Benefit begins.

What is it?

The Child Tax Benefit combines the existing Family Allowances and tax credits for children into a new tax free, monthly payment. It also includes a new supplement for low income working families.

The benefit provides more money for children - \$2.1 billion more, over five years - and targets money to those families who need it. In fact, most families will receive more money than they do now.

What are the improvements?

The benefit is fairer and simpler. It is designed with a very important goal in mind - to ensure that the money reaches the families who need it, as quickly as possible.

- The monthly payments are tax free.
- Because benefits are delivered each month, parents no longer have to wait until the end of the year to claim child tax credits.

- There is no need to make annual applications - benefits are automatically calculated from the tax returns you file each year.

- Benefits can be adjusted quickly when there is a change in your family, such as the birth of a child.

What do I have to do?

Watch your mailbox.

A special information package is being sent to people who currently receive Family Allowances. Please read it carefully. It tells you how the benefit is calculated and how much you will receive if your family qualifies.

If you have not received your information package by the end of November, please call this toll-free number: 1-800-387-1193. (For service in French, 1-800-387-1194).

In January the new monthly benefits will begin.

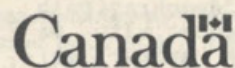
Please remember to file your 1992 income tax return to continue to qualify for the Child Tax Benefit.

The Brighter Futures Initiative.

As part of the Federal Government's Brighter Futures Initiative, the new Child Tax Benefit is an important step toward providing a brighter future for our children. By working together, we ensure that every Canadian child looks forward to a brighter future.

 Government of Canada / Gouvernement du Canada

GOSPODARSKI IN SOCIALNI PROGRAM SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

Dr. Ludvik Toplak

Slovinc, tvoja zemlja je zdrava
in pridnim nje lega je prava.

I.

Zbrani kmetje, delavci in gospodarstveniki ocenjujemo gospodarske in socialne razmere ter predlagamo rešitve. Imenujemo jih Gospodarski in socialni program SLS. SLS je ljudska stranka, izhaja od človeka in gleda na človeka univerzalno, vseobsegajoče ter se bori za zadovoljevanje vseh ljudskih potreb: gospodarskih, socialnih, narodnih, političnih in kulturnih.

II.

Po zadnjih volitvah smo uvedli:

- parlamentarno demokracijo,
- narodno osamosvojitve,
- uvedli svojo valuto ter jo relativno stabilizirali,
- mednarodno priznanje,
- s spretno in odločno politiko smo deželo obvarovali iz vojnega pekla in s tem v tem letu zagotovili neprimerljivo boljši pravni in socialni položaj naših ljudi, kot jih imajo v južnih republikah bivše Jugoslavije,
- sprejeli novo ustavo in določili temeljne smeri nadaljnega razvoja,

Slovenska ljudska stranka je kot najstarejša politična stranka ves čas poleg gornjih političnih ciljev uresničevala tudi narodno gospodarski in socialni program.

Tako glede političnega kot gospodarskega in socialnega programa pa se naprej delimo usodo postboljševiških dežel. Neizkoriščene so mnoge kadrovske, tehnološke, gospodarske, tržne in kulturne možnosti, ki jih gospodarski program Vlade in gospodarski programi drugih institucij ne upoštevajo. Zato bomo danes govorili o neizkoriščenih možnostih, ki predstavljajo temelj našega alternativnega gospodarskega in socialnega programa. Posamezne gospodarske panoge so razdelane v posebnih programih o razvoju kmetijstva, industrije, obrti, trgovine in turizma.

III.

Lenega čaka strgan rokav, prazen bokal.

Kakšna so izhodišča?

Pripadniki bivše privilegirane nomenklature so se iz politike navidezno umaknili in prevzeli vodstva bank, velikih monopolov, podjetij in javnih institucij ter tako vnaprej obvladujejo informacije in denar, manipulirajo gospodarsko in propagandno z ljudmi:

- kot bankirji pobirajo oderuške obresti, zlati na račun industrije in kmetijstva. Industrija oderuške obresti za plačani kapital mora vkalkulirati v ceno svojih produktov, zato je nekonkurenčna na trgu. Trgovci to vkalkulirajo v trgovsko maržo. Zato dokazujejo analize, da naš kmet in delavec na tekočem traku, sta pod enakimi pogoji enako produktivna in konkurenčna z avstrijskim ali bavarskim delavcem ali kmetom, naša predelovalna industrija je bila dvakrat dražja, naša trgovina pa je pobirala trikrat višje marže. Vse predvsem zato, ker so obresti 3 - 10-krat višje kot v drugih deželah.
- Kot nosilci cestnega monopola, finančnega in izvajalskega, gradijo avtocesto vsako leto po 7 kilometrov, da bi imeli 25 let zagotovljeno delo po neprimerno višjih cenah kot so Evropske.
- Kot trgovski monopoli pobirajo visoke provizije v škodo ustvarjalne realne ekonomije, zlasti industrije in kmetijstva, kjer se nova vrednost ustvarja.
- Boljševiško vzgojen management razmišlja kako zmanjšati zaposlenost, ter lastniniti in zagotoviti rento sebi, namesto, da išče nove trge, uvaja nove programe novo tehnologijo in nove ljudi.
- Kot (ne)odgovorni nosilci političnega monopola so navidezno "sestopili iz oblasti" in po volitvah "predali" navidezno oblast in s tem odgovornost.
- S kampanjo proti novi prividni oblasti se je degradiralo demokratične institute lastne nacionalne politične identitete, kot so parlament, politične stranke in podobno.
- S svojim vplivom se prikrivajo oderuške obresti, črne privatizacije ter često manipulira z hujskanjem delavca proti kmetu.
- Informirani in politično večči pripadniki nomenklature so uspeli v politični sferi z diferenciacijo ljudi po parcialnih in izključujočih kriterijih razdeliti ljudi v veliko število političnih strank po ozkih kriterijih: prvo po poklicih, nato po starosti, veri, nacionalnosti, ekološkem interesu in danes po lokalni pripadnosti.
- Člani bivše nomenklature so se vrinili v vodstva nekaterih političnih strank, često povzročajo strankarske afere in s tem dodatno vnašajo zmedo v politični sferi, zlasti s poskusom separatnih sporazumov ter pri oblikovanju nenačelnih koalicij.

dalje na str. 4

nadaljevanje s str. 3

- S finančno koncentracijo, državno politično centralizacijo ter istočasno partitokratsko centralizacijo na eni strani ter formiranje političnih lokalnih strank se potencira politične konflikte tudi na medregionalni ravni, s tem pa dodatno dokazuje politično in državotvorno nezrelost.

IV.

In pogledjmo stanje kot ga ljudje doživljajo danes:

- Država je že ob ustanovitvi prevzela v bianci dolgove do tujine se pred končanim zapuščinskim postopkom po bivši Jugoslaviji ter prevzela jamstvo za dolgove bank, ki so "tajna",
- V deželi je na 2 milijona prebivalcev 480 upokojencev, 100.000 brezposelnih, skoraj 100.000 beguncev, veliko pa je neproduktivnih delavcev na "Č.D." itd,
- Država ima parlamentarno demokracijo z boljševisko vlado, ki v Evropi naklonjenosti ne bo uživala, postavlja pa tudi parlament pod lupo vrednostne moralne presoje,
- Delavci zaslužijo bedne plače in se to v strahu pred direktorji, da ne dobijo knjižice,
- Mladina brez delovne perspektive hodi v šolo, ali podaljšuje vrste brezposelnih,
- Žene v strahu pred novimi socialnimi stiskami in v strahu, da ne izgubijo službe, se odrekajo materinstvu,
- Kmetje težko plasirajo svoje pridelke, ker jih delavci ne morejo plačati,
- Resignirani izobraženci se umikajo v svoj svet, ker čutijo da so nemočni,
- Vrste brezposelnih se večajo, stečaji si sledijo in povečuje se pritisk na fonde socialne pomoči, s čemer se še bolj obremenjuje zaposlene delavce,
- Vlada podkupa socialni mir, s socialnimi podporami, nadomestili za brezposelne, s predčasnimi upokojitvami, zdravih in delazmožnih ljudi in s tem navaja ljudi k brezdelju, brez perspektivnosti in jih izloča iz razvojne perspektive, in državi žaga vejo, na kateri sedi,
- Bivši politični privilegiranci pa po tihem na črno lastninijo in bogatijo kot je nekoč zapisal Prešeren: "Lani se slepar starino je prodajal, škatle, meril trak na vatlje, letos skupaj si graščimo". Tako poskušajo bivše politične privilegije spremeniti v lastninsko pravico,
- Izvaja se proces centralizacije v gospodarskem pogledu preko centraliziranih bančnih in trgovskih monopolov; v političnem; upravnem in kadrovskem pogledu se siromaši industrijska mesta in podeželske občine,
- Ljudje pa razočarani nad neučinkovitostjo "demokratičnih institutov" se odmikajo v pasivno resistenco ali pa opredeljujejo za politične stranke po parcialnih kriterijih: poklicu, starosti, verski ali lokalni pripadnosti.

V.

In kaj dela Vlada?

- Vlada rešuje monopoliste, ki so že doslej izkoriščali proizvajalca in potrošnika z oderuskimi obrestmi, maržami in provizijami,
- Širokogrudno priznava državljanstvo ter sprejema begunce, da se še poslabšuje socialni in politični položaj, pridobiva potencialne volilce ter ustvarja podlago za številne mednarodne spore, ki bodo sledili zaradi dvojnega državljanstva in s tem izloča iz umirjene Evropske skupnosti,
- rešuje monopolne banke z visokimi obrestmi in s tem dela vso ustvarjalno ekonomijo neučinkovito,
- podkupa socialni mir z miloščinami in s tem obremenjuje zaposlene delavce,
- ščiti gospodarski kriminal, črne privatizacije, zaprte kuverte, uzorpatorsko oblastniško obnašanje nektaterih direktorjev, češ, da je vse dovoljeno kar ni posebej prepovedano,
- ščiti nekontrolirane monopolne vplive nad mediji, da tako prikrije lastno nesposobnost, napake, ki jih je sama zakrivila in tako manipulirala z delavci in kmeti,
- z gospodarskimi ukrepi centralizira gospodarsko, finančno, politično in upravno moč ter siromaši podeželska mesta in industrijske centre, s tem pa ustvarja ugodna tla za politične konflikte na lokalni ravni,
- z zakoni o sanaciji bank poskuša konzervirati sedanje stanje, nacionalno akumulacijo pa kanalizirati za obresti na terjatve bank do leta 2022,
- s konzerviranjem bede se želi deželo izolirati od gospodarskih in socialnih trendov Evrope, jo vključiti v "balkansko kolo", ustvariti rezervat delovne sile, energije in onesnažujoče industrije do leta 2022,
- z monetarno politiko se poskuša razvrednotiti ustvarjalni kapital, da ga ob sodelovanju s tujimi poslovnimi partnerji nomenklatura pospešeno lastnini.

VI.

Lej, stvarnica vse ti ponudi,
iz rok ji prejemat ne mudi.

Kaj storiti, gospe in gospodje?

Potrebno je ločiti delo od nedela. To bomo uspeli z alternativnim gospodarskim programom.

Potrebno je vzpostaviti gospodarsko in politično stabilizacijo in tak ekonomski in politični sistem, ki bo :

- ekonomsko učinkovit,
- socialno pravičen ter
- pravno stabilen in varen.

Zato imamo ugodne možnosti, samo odločiti se je treba. Cilji so jasni.

- delo za vse dela zmožne in delavoljne,
- socialno varnost za dela nezmožne,
- razvojno perspektivo mladim,
- reafirmirati strokovno znanje in slovensko kulturo.

Globalni cilji so v Evropi preizkušeni in to so:

- evropski standardi ter kvaliteta,
- evropska storilnost in
- evropske plače.

VII.

Polje, vinograd,
gora, morje,
ruda, kupčija
tebe rede.

Kateri so temeljni gospodarski cilji?

Slovenska ljudska stranka predlaga

ALTERNATIVNI GOSPODARSKI PROGRAM:

1. Predlagamo stabilizacijo denarnega sistema in denarju zagotoviti menjalno funkcijo in funkcijo ohranjalca vrednosti. To bomo dosegli z zakonom o obrestni meri in reformo bančnega sistema.

Z zakonom o obrestni meri, kateremu Vlada in bančni monopoli nasprotujejo bomo odpravili tako imenovani veliki R, omejili stvarno obrestno mero (r), tako kot je drugje v Evropi, na največ do 8 %, v praksi pa 4 do 6 %. Odpisati je treba neplačane oderuske obresti, že plačane oderuske obresti pa je treba vrniti gospodarstvu. S tem bomo omogočili ustvarjalni ekonomiji - zlasti kmetijstvu in industriji, da dobi potreben denar, da postane konkurenčna na domačem in tujih trgih in požene proizvodnjo, vodstva teh firm pa iščejo nove trge nove programe in zaposlijo nove delavce.

Očitki Vlade, češ, da takega zakona ni v drugih deželah, ne držijo. Odveč je tudi zastraševanje, češ, da bodo zaradi tega propadle banke in država. Res da se bo razdelil nesposoben monopol v več podjetnih bank. Glede obresti moramo poudariti splošno znana teoretična pravila, in to velja večno pravilo, da obrestna mera na posojeni denar ne sme biti višja kot je profitna stopnja v gospodarstvu investiranega denarja. Če se to zgodi, je ekonomije konec, je konec dela in je konec ustvarjanja, ker ekonomija po svoji definiciji je ustvarjanje nove vrednosti. Če pa je obrestna mera višja, se ne izplača denarja investirati in ne izplača se več nič delati. Realna ekonomija začne propadati, se razvrednoti cena kapitala investiranega v gospodarstvo. Pridejo oderuhi, ki izkoristijo tako gospodarsko stanje in pokupijo naše gospodarstvo. Zaradi neuspešnosti gospodarstva se večja potreba po intervenciji države, po denarju in to zopet poganja obrestno mero navzgor zaradi novega povpraševanja.

V zgodovini se je človeštvo trikrat kot piše v zgodovini, pregrešilo zoper to večno pravilo ekonomije, da obrestna mera ne sme biti višja od profitne stopnje ustvarjalne ekonomije:

- prvič v zgodnjem Egiptu in v zgodnjem Rimu, da bi se ljudje čimprej zdiferencirali med sužnje in lastnike sužnje;
- drugič v zgodnjem kapitalizmu, da bi se ljudi razdelilo med kapitaliste in proletarce. To je bil čas, ki ga opisuje Balzac in ekonomist Recarde;
- tretjič po I. svetovni vojni, ko so ameriški investitorji v razrušeni Evropi pobirali višje obresti, kot je bila profitna stopnja industrije. Za Ameriko je rešitev nakazal Keynes v knjigi Denar, obresti in delo. V Evropi je padec delnic na new yorški borzi pospešil krizo in II. svetovno vojno in katere posledice so nam blizu;

Zgodovina pa še ni zapisala, da smo mi priča in žrtve te četrte zgodovinske napake v postboljševiski Evropi, ko želi boljševiska nomenklatura predstavitvi sebe kot novi srednji sloj ob pomoči tujih partnerjev pa ostale ljudi sproletalizirati, kot rezervat delovne sile za druge čase. V Jugoslaviji je to uvedel Marković, slovenska Vlada pa želi s to politiko nadaljevati. Nihče od naših gospodarstvenikov še ni povedal, da je Marković oropal Mariborsko regijo za preko 150 milijonov mark z nizkim kurzom marke na izvoženo blago, da je v zadnjem letu mariborsko gospodarstvo, samo na račun oderuskih obresti, obremenilo za nadaljnjih 150 milijonov mark. Vse to ob sodelovanju lokalnih, poslovnih in političnih struktur.

Vlada navaja, da tudi tuje finančne institucije hvalijo njen sanacijski program. Kako ne bi hvalili, saj tuji finančniki vedo, da to pomeni razvrednotenje ustvarjalne ekonomije postboljševiskih zakonov in se jim ponuja možnost, da za mali denar naš družbeni kapital kupijo: tako železarne, alumijsko in drugo industrijo. Na vrsti je predelovalna industrija.

Mi predlagamo, da se našemu ustvarjalnemu gospodarstvu zagotovijo enake finančne možnosti, kot v sosednjih deželah, enake obresti in sproščen denarni trg. Temu mora slediti tudi reorganizacija bančnega sistema. Okrepiti bo potrebno hranilno-kreditne službe, zadružne hranilnice in druge finančne institucije. V denarno-blagovnem gospodarstvu mora biti profitna stopnja na v ustvarjalno ekonomijo vložen denar višja profitna stopnja kot je obrestna mera na posojeni denar. Delo mora biti nagrejeno bolj kot nedelo.

Zavedamo se, da bo v bankah spričo znižanja bančne marže zmanjkalo denarja, da bi poravnali dolg do ustvarjalne ekonomije. Ne strinjamo se z vladnim programom sanacije bank in ne s tako imenovanim zakonom o sanaciji bank in zakonom o sanaciji gospodarstva, po katerih bi konzervirali siromaštvo v deželi do leta 2022, saj bi odplačevanje obresti na dolgove prevailiti na proračun, davkoplačevalce, kmete in delavce. Zahtevamo takojšnje rešitve in te so možne. Manjkajoči denar bomo dobili iz mednarodnih fondov za projekte javnih del.

Ker zakona o obrestni meri kljub zahtevam skupščine, Vlada ni pripravila, smo zakon napisali in vložili poslanci SLS. Zakonu nasprotuje Vlada in tisti, ki denar posojajo. Zakonski osnutek so sprejeli vsi zbori. Podprli so ga strokovnjaki na univerzi. Sedaj se pripravlja predlog.

dalje na str. 6

PISMA IZ DOMOVINE

1 PREDVOLILNA ZMEŠNJAVA

V tej balkanski zmešnjavi se enostavno ne najdem več. Mnogi od tistih, ki nameravajo soditi vojnim zločincem v bosansko-srbski vojni, so sami ravno toliko krivi kot drugi. Ubijalec je tisti, ki umori sitega ali lačnega človeka. Pomoč, ki prihaja v Sarajevo je farsa, ki jo igrajo skrivači in pokvarjenci, trgovci z orožjem in dobičkarji z naftno trgovino in podobni. Šleve so tudi Francozi s predsednikom na čelu, ki spreminjajo svoje izjave in dejanja po vetru. DeMichelis je dobil odlikovanje za našo osvoboditev, enako kot naši komunistično usmerjeni politiki z izjemo Peterleta, na ostale so pozabili, ker so se prepozno preoblekli ali prebarvali. Čas jih bo postavil na pravo mesto, saj dnevi in leta hitro tečejo.

Predvolilne priprave so v teku, vendar še ni nič jasno, kaj bo iz tega nastalo. Rupel se podi po svetu, danes je v Singapurju.... Tam nimamo kaj pričakovati. Tam delajo tudi ponoči, obleko ti pomerijo zvečer, zjutraj jo lahko oblečeš... Naši še tega ne bodo dolgo zmogli, ker jih je zastupil čas zadnjih 50 let.

Tudi Jožeta Pučnika ne razumem več. Če mu je šlo za položaj, potem je svoj cilj dosegel, kaj več pa nima pričakovati, ker je zapravil zaupanje ljudi od preprostih do izobraženih.

Najboljše je ocenil sedanjo vladno garnituro bivši javni tožilec Slovenije, ki je zapisal, da je sedanja vlada slabša od Peterletove. Tudi jaz mislim tako. Zanima me, kako bodo vse skupaj ocenili volilci na Miklavževo nedeljo 1992. Ob plačah od 200 do 600 DEM (pri nas je vrednost važnejšega blaga in storitev označena v nemških markah) se tudi pri nas ne da pošteno živeti (v povprečju). Tovarne nimajo tržišč, zato nimaj kaj delati. Če bomo vse tovarne prodali tujcem, bomo ostali le še "Lohnarbeiter-ji".

Dobili smo tudi nov denar. Morali se bomo navaditi nanj. Prešerna so upodobili malo drugače, kot so ga nam predstavljali v šolah, kot da bi bil mlečni brat in ne vinski. Ker pa so to prvi pravi slovenski bankovci, smo nanje ponosni in jih radi vzamemo. Kako bo z njimi v tujini, bo pa pokazala bodočnost.

V predvolilni kampanji so nadvse agresivni Demokrati (Bavčar, Spomenka, Rupel...), Drnovškovi liberalci in pa Kučan, ki se predstavlja kot nestranski kandidat (!). V krščanskem in desnem taboru ni denarja, zato je tudi kaj malo volilnih letakov in propagande. Razen Slovenca, skoraj vsi časopisi, radio in televizija trobijo za rdeče-levo usmerjene stranke in kandidate. Zato bi bila denarna pomoč strankam, ki niso obremenjene z rdečo preteklostjo, nujno potrebna in zaželjena, po pregovoru: kdor hitro da, dvakrat da.

K. M., Celje

ANNO DOMINI 6. JULIJA - 1992.

Zahvaljujem se Vam za objavo mojih pisem od novembra 1991 in marec-april 1992 v SLOVENSKE DRŽAVI. S tem ste moje navadne dopise povzdignili na piedestal cenjenega časopisa kot je SLOVENSKA DRŽAVA. Tako se tudi moj glas sliši čez veliko lužo iz malih Brežic, ki jih komaj najdeš na zemljevidu. Vendar naj se ve, da tudi mi znamo kozmopolitansko razmišljati, kajti bistvo Amerike je Evropa. Tukaj je zibelka kulture, znanosti in umetnosti, ne glede na to, da so priseljenci dejansko podrl in zmaličili tamkajšnjo kulturo, o kateri danes ne vemo skoraj nič. Vemo pa, da so bili na izredno visoki ravni, zdaleč višji kot pa smo jo imeli v tedanji Evropi. To so, žal, strašanske napake zgodovine, ki je gnala milijone v eksodus, v boje, v uničevanja, v osvajalne vojne, ker so odkrili nove celine, pomorske poti, poti ropanja in pobijanja celih narodov (Maye, Inke, Azteki in številni severno-ameriški Indijanci) in vse to v interesu peščice samovoljnih kraljev, kraljic in njih hlapčevsko vdanih pomočnikov.

Te misli se mi porajajo, ko razmišljam ob 500-ti obletnici Kolumbovega vstopa na ameriška tla. Ali ni colombina (golobica) od takrat simbol miru? (Asocijacija na priimek Kolumbo).....ma che comedia!

Spet sem v dualizmu in pri dobri stari filozofiji, pri Descartesu, Diderotu, D'Alembertu, Platonu in Aristotelu (ne Onassisu).

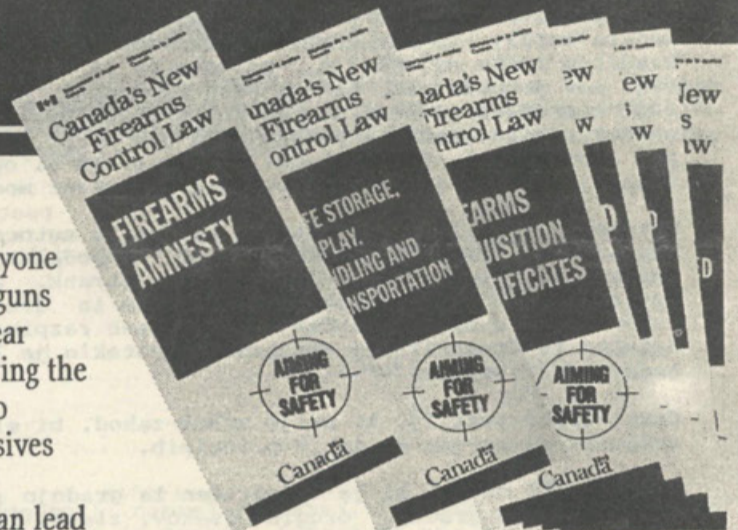
No, pustimo filozofijo in preidimo na resnične dogodke, ki so okrog nas, tukaj v našem vsakdanjem življenju, žal krvavem in nerazumevaločem od strani evropskih držav in Amerike, kot svetovnega varuha miru. Vi živite tamkaj v miru, daleč od vas preko morja pa je življenje med grobovi. Daleč so Sarajeva beli zidovi, v naši lepi in nekdanji mirni domovini so vojni bliski, gromi in viharji, ljubezni in sovraštva igre....

Ves svet je kakor v večnem vrenju, vsak dan ima novo vsebino, vsi trenutki so kakor veriga ene večnosti, ki se je začela pred nami in se svita na obzorju prihodnosti in vedno novih barvah. Delo ljubezni pa ne more nikdar iz verig in vezi mladosti, ki ji nikjer ni konca, dokler ima človek možnost, da še ustvarja.

To vse skupaj strašansko pritiska na dušo, misli, medčloveške odnose, prijateljstvo, toleranco, sočutje in smrt, ki je postala nekaj čisto navadnega, kakor da recimo pohodiš muho. Človeško življenje naenkrat ne predstavlja čisto nič, niti številke. "Quo vadis, človek?" Nisem nikdar mislil, da je človeško življenje tako poceni "roba". Vedno sem mislil, da za posameznikom - ne glede kaj je bil v življenju in kakšne rezultate je dosegel na posameznem področju - ostane kakšna sled, spomin, družina, otroci, vnuki. V tej balkanski vojni tega ni! Ne ostanejo niti grobovi, niti hiše, niti mesta, niti cerkve, samo apokalipsa, lunin paysage s kraterji od bomb.

CANADA'S FIREARMS AMNESTY

November 1 to 30, 1992

Think gun safety. Make it count.

The new firearms control law gives everyone the chance to turn in unwanted or illegal guns and register restricted weapons without fear of prosecution for possession offences during the amnesty. The amnesty means you can also dispose of any prohibited weapons, explosives or ammunition.

Too often, forgotten or neglected guns can lead to a tragedy.

The amnesty is an ideal opportunity to get rid of weapons you no longer want.

Taking advantage of the amnesty is easy. Simply unload the gun and turn it over to your local police. If there is the slightest risk or if you have any questions, call your local police.

Make it happen for the safety of you and your family.

Find out more about the Firearms Acquisition Certificate, safe storage, restricted and prohibited weapons or other parts of the firearms law that concern you. Ask your local police for brochures.

Department of Justice
CanadaMinistère de la Justice
Canada

Canada

Ali bo takšna tudi usoda naših otrok? Ali bo konec tega tisočletja kataklizmičen kot je napovedal Orwel? Upam, da ne bo, da bo svet le spoznal, da je samo ta krogla, ki jo imenujemo Zemlja, naš edini mogoči planet, na katerem lahko zaenkrat živimo. In kje je ljubezen, o kateri poje F. Schuller v svoji "Odi radosti", ki je postala vodilna misel v IX. simfoniji L. Van Beethovna? Ali naj kot grški filozof sredi belega dne z lučjo iščem človeka? Vse to, vsi ti občutki se ti mešajo cele dneve.

Nenadoma pa se spomniš lastne hčerke, ki tam daleč v Ameriki preživlja trde ure dela in ti nekako postane lažje pri srcu. Želiš, da konča vse skupaj z najboljšim rezultatom, da se vrne domov - četudi na kratko - da jo objameš, poljubiš, pobožaš po laseh in se brezkončno pogovarjaš o vsem, kaj se ji je zgodilo v tem letu, o njenih sanjah, bodočem življenju, prijateljih, prijatnih in neprijatnih dogodkih, o deželi, ki ji pravimo Amerika, o nadaljevanju študija.....

"True friendship shines in time of trouble - prosperity is full of friends...." Euripides 480 - 406 B.C.

In spet konec avgusta nazaj v Pittsburgh in spet bomo brez nje. Takšno je pač življenje, saj nimamo pravice postavljati ji ovire in jo zadržavati doma, ker kot pravi Mozart v svoji pesmi Očetu nasvet:

Vem, da bo Ivana vedno pošteno hodila po tej svoji trdni življenjski poti in vem, da ste jo, sicer prvič v življenju, avgusta 91 spoznali in vzljubili kot svojega lastnega otroka, oziroma, da ste, kot pravi Mozartova pesem "dobri brat", seveda v prenesem smislu. Nimam besed, s katerimi bi se Vam zahvalil za vse storjeno v tem daljnem, tujem svetu, daleč od mojih nasvetov in pomoči, za vsestransko pomoč, spodbujanje in moralno pomoč.....

Nepopisno lepo je imeti tako daleč eno bližnjo osebo, ki jo de facto ne poznaš. Vendar prijatelj se spozna takrat, ko ti je najtežje in ko nekaj hudo potrebuješ. In to je tista oseba, ki ti poda roko in te potegne iz težav, ti pomaga, svetuje, napoti itd.

Prosim, ne omalovažujte svoje vloge, ki ste jo imeli pri prvih korakih Ivane na ameriški univerzi, ker bi brez Vas bilo marsikaj drugače. Naj bo Vam največje plačilo v tem, da je prav ona najboljša študentka na fakulteti za biologijo.

Gotovo imate željo in priliko obiskati ljubljeno in nikdar pozabljeno domovino Slovenijo, katero niste videli že od leta 1944. Upam, da Vas nisem moril s svojim pismom, ki je dokaj zagrenjeno, ampak čustveno bitje sem in kot humanist vso sedanost globoko doživljam.

Vedno Vaš J. G.

To je del pisma našemu sodelavcu dr. J. Planinšiču. Njegov avtor je profesor na gimnaziji v Brežicah, g. J. Grakalič, katerega hčerka Ivana študira na Duquesne University v Pittsburghu.

Pojasnilo uredništva S.D.

Iz pisma Irene Jereb iz Podjelovega Brda
študentka ljubljanske univerze

"Vsakič, ko pišete, začutim, kako veliko so Vam pomenili hribovi. Ko človek živi pod belimi vrhovi, se tega daru niti ne zaveda dosti. Včasih si celo misliš, kako bomo je obdelovati to slabo zemljo, kjer se še vedno precej del opravlja ročno. Pa vendar se tolikokrat vprašam, kaj prinese razvoj tehnologije? Seveda z manj truda nekaj narediš, ponavadi bolje kot včasih, pa še veliko hitreje. Pa vendar, ali imamo ljudje zato kaj več časa drug za drugega?! Ali smo zaradi povišanega standarda kaj bolje poskrbeli za uboge? No, za take in podobne stvari seveda ne krivim tehnike, problem je v nas ljudeh. Mislimo, da je tisto, kar je najbolj glasno, oziroma kar svet sprejema z navdušenjem, nekaj za kar se spleča živeti....."

ŽUPNIJSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA
"SLOVENIJA"

Vam nudi sledeče ugodnosti:

- Dnevno obrestovanje vlog - Plan 24
- Pogojne vloge - Term deposit
- Hranilne vloge z življenjskim zavarovanjem - Shares/Savings
- Čekovni račun - P. C. A.
- Odprta osebna in hipotečna posojila - Personal loan & Mortgage
- R.R.S.P. - "Money orders"
- "Line of credit" - "Utilities"
- "Travellers cheques" - no charge

URADNE URE / OFFICES

618 Manning Ave.: 531-8475	739 Brown's Line: 255-1742
torek-sreda 10am - 3pm	torek-sreda 10am - 3pm
četrtek-petek 10am - 8pm	četrtek-petek 10am - 8pm
sobota 10am - 1pm	sobota 9am - 12noon
Dom Lipa (samo za stanovalce)	sreda 3pm - 4pm

SV. GREGORIJ HAMILTON

125 Centennial Parkway N., Tel.: 578-7511

petek 1pm - 8pm sobota 10am - 1pm
SLOVENIA PARISHES (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

Paul Samuelson: »Slovenija lahko kljub
majhnosti gospodarsko uspe.«

nadaljevanje s str. 4

2. Odpreti je treba javna dela konkretno, na temelju zakona o avtocesti (za začetek avtoceste Koper - Šentilj z odsekom za Lendavo in Gorico) z mednarodnim sofinanciranjem. To bi pripeljalo v deželo cca 3 milijarde DEM svežega kapitala. Mešanemu podjetju se naj podeli koncesija za pobiranje cestnine in druge infrastrukture. Cesto bodo izplačali tisti, ki se bodo vozili. Po odplačilu tujega deleža, pa cesta ostane nam kot javno dobro, v trajno brezplačno rabo.

Delo pri gradnji avtoceste bodo dobila naša podjetja, zaslužili bodo naši delavci, projektirali bodo naši projektanti in z denarjem bodo razpolagale naše, vendar kontrolirane banke po evropskih standardih. V Evropi namreč bančna marža, to je razlika med deponiranim denarjem in kreditom znaša največ 3 %, pri nas pa 30 do 50 %. S tem bi dali nov gospodarski cikel vsej ekonomiji, saj bi pognali tudi slovenske železarne, kovinsko-predelovalno industrijo, cementarne in gradbena podjetja in jih ne bi rabili prodajati pod ceno tujcem. Samostojnost dežele s tem ni ogrožena. To je v zadnjih letih v sodobnem svetu preizkušeni model.

Kot vemo, ker Vlada ni vložila zakona o avtocestah, smo ga napisali in vložili poslanci SLS, sopodpisali pa so ga poslanci iz vseh regij in iz vseh strank. Zakon je bil izglasovan, kljub nasprotovanju Vlade in drugih struktur. Zakon zahteva od Vlade, da je v 60-dneh razpisala mednarodni natečaj za financiranje avtoceste. Poteklo je 70 dni, Vlada tega še ni storila.

Cesti Koper-Šentilj, ki pelje vzhod-zahod, bi sledili odseki avtocest sever-jug po istih principih.

Proračunski denar, ki je predviden za gradnjo avtoceste, bi se porabil za gradnjo drugih odsekov, zlasti lokalnih cest, za družbene dejavnosti, kot so šolstvo, kultura in raziskovalno delo, ter za razvoj novih gospodarskih programov.

3. Slovenijo je potrebno energetsko osamosvojiti in prestrukturirati. Zato predlagamo modernizacijo rafinerije v Lendavi z 3 do 4 milijone ton nafte, z naftovodom in produktovodom ter termoelektrarno za odpadle derivate vse za cca 600 milijonov dolarjev. To je dvakrat več kot so slovenske potrebe po derivatih. Zato predlagamo razpis z mednarodno finančno soudeležbo, ki bo posredovala moderno tehnologijo, manjkajoči denar ter zagotovila trg za višek nafte v sosednjih evropskih deležah, ter prevzela poslovni rizik investicije.

S tem bi se energetsko osamosvojili z moderno in ekološko čisto rafinerijo, za odpadne derivate se zgradi elektrarna, pri gradnji bi delala naša podjetja, zaslužili naši delavci, v deželo bi prišel dodatni sveži denar, država bi pobrala po evropskih standardih preko milijarde mark davka letno na derivate, kot ga sedaj pobirajo tiste države, iz katerih se nafta uvaža. Iz naslova investicije pa bi Republika Slovenija kot solastnik pobrala dodatni sorazmerni delež dobička. Znano je, da so naftne investicije, najprofitabilnejše investicije na svetu, bile bi tudi v Sloveniji ob gornjih pogojih. Projekt ustvarja predpogoj za siceršnje energetske prestrukturiranje.

Tudi tukaj se srečujemo z nasprotniki: to so naftni monopolisti, ki jim je lepše nafto kupovati v tujini in zaslužiti od nedela.

4. Investirati je potrebno dolgoročno za stabilizacijo našega kmetijstva v namakalne sisteme. Na to nas je ponovno opozorila letošnja katastrofalna suša. Investicija v namakalne sisteme s pomočjo ugodnih mednarodnih kreditov evropskih finančnih institucij bi zagotovila stabilnost našemu kmetijstvu kot proizvodnji, delavcu kot potrošniku, tujim poslovnim partnerjem zagotovila izpolnitev dobav, pri investiciji pa bi zoper neposredno zaposlili naše ljudi, naša podjetja in našo gradbeno operativno. Dolgoročno pa terja javno financiranje namakalnih sistemov povsod, kjer je to potrebno in glede na evropske razmere možno tehnično in finančno v obsegu cca 200.000 ha. To bi stalo cca 500 mio DEM. Letošnja škoda se ocenjuje na 1 milijardo DEM.

5. Na področju kmetijstva in gozdarstva so potrebni sistemski posegi, pravno organizacijskega in agrarno ekonomskega značaja.

Pravno sistemsko je potrebno oblikovati model družinske kmetije, pospeševati združništvo ter tako omogočiti potrebne poslovne in tehnološke vezi med predelavo, trgovino in bančništvom. Z agroekonomskimi ukrepi pa je potrebno, po načinu, ki je v Evropi preizkušen, zaščititi lastno kmetijstvo in s tem dolgoročno zaščititi razvoj kmetijstva, oskrbo s hrano ter vključitev v evropske tržne tokove. Transformacija velikih družbenih sistemov mora biti postopna, da se ne povzroči socialna in materialna škoda. Nujna je uresničitev zakona o denacionalizaciji brez politizacije ter sprejem zemljiške, gozdne in lovske zakonodaje. Katastrofalna suša, ki je prizadelo deželo, je nacionalna katastrofa in terja sistemsko, državno intervencijo. Kratkoročno pomoč v obliki semen, gnojil, potrebnih strojev, ugodnih kreditov in takojšnjega moratorija na plačilo vseh javnih obveznosti prizadetim kmetom.

Povedati je treba, da je ekstremno nekorektno vsako politično manipuliranje na nesrečo drugih, suša je prizadela neposredno kmeta, posredno pa vse nas. Zato kategorično zavračam vsako manipuliranje in poskuse hujskanja delavcev in kmetov z nekimi solidarnimi pomočmi ter kmetov med seboj.

6. Za gospodarsko prestrukturiranje nam je potrebno pospešno pravno lastninjenje. Zato nam je potreben zakon o privatizaciji podjetij, ki bi moral nositi naslov: Zakon o denacionalizaciji minulega dela. Ker je dozorelo spoznanje, da je potrebno za družbeno lastnino določiti lastnika, moramo biti pravični in ekonomsko učinkoviti. Prvo naj dobijo tisti, ki so prvi vložili. To so bivši razlaščenici po zakonu o denacionalizaciji. Potrebno je denacionalizacijo še dopolniti v korist društev, šol, zdravilišč, kulturnih ustanov in pokojninskih skladov. Drugi dobijo tisti, ki so temu dodali novo vrednost, to so delavci in kmetje. Kmetje naj dobijo svoj delež na predelovalni industriji do 45 % preko svojih zadrug po zakonu o zadrukah. Delavci pa morajo dobiti, preko

potrošniških zadrug ter po zakonu o lastninjenju podjetij.

Nasprotniki pravične privatizacije in zagovorniki črnih privatizacij poskušajo kot privilegiranci svoje politične privilegije spremeniti v pravno lastninske, češ, da so proti neodplačni privatizaciji. Ta ugovor ne drži. Že po ustavi iz leta 1974, je delavec v ednini imel pravico razpolagati z rezultati živega in minulega dela. Pomeni, da je lastnik. Takrat je bilo treba samo izdelati metodologijo za kvantifikacijo prispeveka posameznega delavca.

Takratna politokracija je zmanipulirala delavca z zakonom o združenem delu, kolektivizirala dohodek, češ, da je to družbena lastnina, namesto da bi takrat delavcu priznali delnice na razširjeni reprodukciji. Ker je delavec že odplačal razširjeno reprodukcijo, je prav, da danes z zakonom o lastninjenju podjetij, samo ugotovimo oz. ustrezno razdelimo delavcem po določeni metodologiji npr. po kriteriju določanja pokojnin. Zakon o združenem delu je zato neustaven. Nov zakon mora samo določiti solastninske deleže delavcev in to tistim, ki so neposredno delali v proizvodnji, kot tistim, ki so pod ceno učili njihove otroke ali za njih opravljali pod ceno zdravstvene storitve, Zakon o lastninjenju o podjetij bi se moral glasiti: zakon o denacionalizaciji minulega dela delavcev.

Tudi tukaj so nasprotovanja v vrstah bivših privilegirancev, ki bi želeli sedaj na črno veliko privatizirati ter politični privilegij spremeniti v lastninskega.

7. Dopolnilno je treba vključiti tuji kapital v skladu z predhodno izdelano strategijo, bodisi v obliki:

- ugodnih posojil bank, npr. za kmetijstvo,
- direktnih sovlaganj, npr. za ceste,
- gospodarskih dokapitalizacij, npr. za naftni projekt

VIII.

Kaj je treba še storiti?

1. S tako zastavljenim globalnim gospodarskim programom bi zmanjšali proračunsko porabo za socialne pomoči brezposelnim, povečali pa bi se proračunski dotok, zlasti iz naslova davkov na naftne derivate, razbremenilo bi se gospodarstvo, povečale pa bi se možnosti za razvoj družbene dejavnosti, kot so: zdravstvo, šolstvo in kultura, ter povečale bi se možnosti za izgradnjo prepotrebne infrastrukture: železnice, regionalne in lokalne ceste, PTT omrežje in drugo. Sprostil bi se denar za nove gospodarske programe, modernizacijo proizvodnje ter za nova delovna mesta. Vse to so nove vzpodbude za razvoj.

2. S povečanim družbenim proizvodom bi se povečala zaposlenost, povečale bi se plače, povečala bi se potrošnja, zlasti potrošnih dobrin in kvalitetne hrane, s tem pa se razvile tudi možnosti za razvoj trgovine, gostinstva in storitvenih dejavnosti ter za proizvodnjo kvalitetne zdrave ter tržno konjunkturne hrane.

3. Vzporedno je potrebno pospešiti razvoj terciarnih dejavnosti zlasti:

- razviti trg blaga, denarja, kapitala, menedžmenta in storitvenih dejavnosti
- razviti bančni trg in sanirati banke
- razvijati telekomunikacijski sistem, promet in zveze,
- socialno politiko vključiti gospodarskega razvoja, vzgoje, izobraževanja
- prestrukturirati infrastrukturo, glede na spremenjene potrebe prometa in trga v Evropi.
- razvijati združništvo kmečko in zlasti tudi delavsko, potrošniško ter hranilno-kreditno
- razvijati delavsko delničarstvo
- utrjevati družino kot osnovno celico družbe, tudi socialno, kulturno in gospodarsko, bodisi kot družinske kmetije, bodisi kot družinska podjetja ali obrti.
- pospešiti drobn razvoj gospodarstva na vseh področjih
- stimulirati inovativno dejavnost.

4. Gospodarskega razvoja pa ni brez potrebnega pravnega okvirja na gospodarskem področju, zato so potrebni zakoni:

- zakon o družbah
- zakon o javnih podjetjih
- zakon o kmetijskem-zemljiškem skladu
- antimonopolni zakoni in
- zakoni z zaščito konkurence ter varstva potrošnikov.
- zakon o reviziji in
- zakon o zadružni reviziji.

Brez izdelanega instrumentarija finančne kontrole ter s tem odgovornosti, ne bo stabilnega poslovnega pravnega sistema. Zato je SLS napisala in s strani strokovnih krogov podprta predloga zakonov o zadružni reviziji in o reviziji vložila v postopek, ker tega ni storila Vlada.

5. Zdrav gospodarski razvoj je možen tudi v pravno urejeni politični nadgradnji zato so potrebni:

- volilni zakoni
- zakon o lokalni samoupravi
- zakon o društvih in
- zakon o ustanovah

6. Delavcem je potrebno zagotoviti s potrebno delovno in socialno zakonodajo varen, delovno pravni in socialni status ter soodločanje v podjetjih, ter zagotoviti pravno varstvo kolektivnih pogodb.

7. Dolgoročni gospodarski razvoj se dopolnjuje s skladno socialno politiko:

- upokojevcem zaslužene pokojnine,
- vsem delanezmožnim in potrebnim zagotoviti nacionalno pokojnino,
- zagotoviti potrebno varstvo materinstva in otrok,
- zagotoviti potrebno materialno pomoč mladim družinam, zlasti v obliki dolgoročnih kreditov.

8. Utrditi je potrebno pravno državo, na področju pravosodja in

dalje na str. 7

uprave ter depolitizirati policijo, vojsko in javno finančno kontrolo.

9. Zmanjšati je potrebno stroške državne uprave ter zagotoviti učinkovitost državnega aparata.
10. Na mednarodnem področju je potrebno zaključiti premoženjska in nepremoženjska razmerja, z dediči bivše Jugoslavije ter
- vključiti Republiko Slovenijo v mednarodne finančne institucije,
 - zavzemati se za aktivno vlogo, za pridruženo članstvo evropskih vladnih organizacij,
 - urediti problem beguncev ter zlasti odnose z Republiko Hrvaško.

IX.

Za uk si prebrisane glave
pa čedne in trdne postavbe.

To pa ni vse!

1. Da se ustvari delovna perspektiva mladih ljudi je potrebno izobraževalne programe dati v funkcijo gospodarskega, kulturnega in socialnega razvoja, zlasti:
- študijske programe modernizirati,
 - podpreti znanstveno raziskovalno in inovativno delo,
 - z mednarodnimi aktivnostmi mladim strokovnjakom odpreti pot do svetovnih centrov znanja in napredka, da se potencialno obogatene vračajo, povabiti k sodelovanju Slovence po svetu,
 - pospešeno ustanavljati privatne ustanove in uvesti konkurenco na področju izobraževanja,
 - stimulirati dosežke učiteljev in študentov, materialno in moralno.
2. Gospodarska, politična in kulturna prenova terja tudi prenovo managementa.
Znana je prisposoba sovjetskega znanstvenika: če človeka, ki je bil 40 let zaprt v taborišču, postavi na oblast, bo prvo razmišljal, kako graditi nova taborišča.

3. Politične naloge ki so pogoj za gospodarski razvoj, so zlasti:

- politična umiritev
- gospodarska stabilizacija
- moralno vrednostna prenova
- priprava na volitve ter
- utrditev mednarodnega zaupanja in kredibilnosti.

Da bomo dosegli mednarodno zaupanje, bo potrebno boljše vizem opustiti, ne samo z besedami ampak zlasti v dejanjih in mislih. Potrebna je nenehna kulturno vrednostna prenova ljudi samih.

4. Za gospodarski, politični in socialni napredek pa je pogoj objektivno in pošteno informiranje ljudi.

Za to pa je potrebna pluralizacija medijev ter prenos premoženjskih in upravljaljskih pravic bivših DPO na skupščino odgovarjajoče DPS, ker osnova pluralizacije izhaja iz naravne pluralnosti ljudi.

X.

Sreča je tvoja,
um ti je dan,
našel jo boš,
ak nisi zaspan.

(Valentin Vodnik, Dramilo)

In ne za konec!

Pred nami sta dve poti: naprej in nazaj, ali gor in dol ali levo in desno. Odločiti se je treba. Izbira je na nas. Vemo, da je odločitev včasih negotova. Gotovo pa je prav, če se odločimo za tisti program, ki izhaja iz potreb ljudi in je namenjen ljudem, ljudje pa so ga voljni uresničiti.

Brezje, 5.9.1992

ZAHVALA

Čeprav zelo zakasnel (radi odsotnosti iz Toronta) se v imenu SKS prav iz srca zahvaljujem vsem, ki ste pomagali pri organizaciji SLOVENSKEGA DNEVA, dne 26. junija 1992 in z Vašimi žrtvami pripomogli k enemu izmed najbolj uspešnih prireditev za to priliko. Težko bo naštevati po tolikem času posameznike, vendar moramo izkazati javno zahvalo vsaj najvidnejšim sodelavcem. Na prvem mestu so to pomočnice v kuhinji, ki so ge. Dolenjčevi omogočile brezhibno postrežbo njenega izvrstno okusnega kosila. Nadalje se zahvaljujemo ge. Šajnovičevi, da je oskrbela cvetje za oltar in za obednico, g. F. Stražarju za točno izvedbo napisov in zastav, č. gg. duhovnikom za opravljeno službo božjo, pevskim zborom za petje med sv. mašo in pri prireditvi, za vse nastopajoče na programu in končno za vse ostale, ki so v eni ali drugi obliki pomagali. Sodelovanje, kot ste ga izkazali nas navdaja z veseljem in nam daje pogum, da bomo podobno slavljenje Slovenskega praznika organizirali tudi drugo leto.

Družini g. Staneta Šajnoviča gre posebna zahvala, ker je pripravil nad 150 gostom v čast g. prof. Peterleta edinstveno družabno snidenje, ki nam je poleg užitka občudovanja njegove nadvse vzorne farne, nudilo tudi napolnjeno omizje dobrot trdega in mehkega značaja. Pri tem je bila soudeležena ne samo gospa, ampak tudi sin Stan, ki nam je vsem izrekel dobrodošlico v želji, da bi se dobro počutili. Kdo se ni! Saj smo ostali na farmi celo popoldne do poznega večera. Tudi g. Peterle ni kazal utrujenosti in je s harmoniko in petjem prispeval k res dobremu razpoloženju.

Še enkrat vsem najpriscnejša zahvala v upanju, da nam boste zamudo odpustili.

Za odbor SKS - A. Kuk.

SEMINARJI O SLOVENSkih PROBLEMih

V SEZONI 1992 - 93,
V SLOVENSKEM DOMU, 864 PAPE AVE., OB 4H POPOLDNE

NEDELJA, 6. DECEMBRA 1992

GA. MARIJA MARKEŽ:
POMEN SLOVENSČINE PRI VZGOJI MLADINE

DR. PETER KLOPČIČ:
NEKAJ POGLEDov NA BODOČNOST SLOVENIJE

NEDELJA 10 JANUARJA 1993

DR. VOJMIR BRATINA:
METODOLOGIJA NARAVOSLOVNIH ZNANOSTI IN VEROVANJE V NEVIDNI SVET

DR. PETER URBANČ:
POLITIČNO-GOSPODARSKI PROBLEMI SLOVENIJE

NEDELJA, 7. FEBRUARJA 1993

ING. POLDE ČOP:
ENERGETIKA

DR. TONE ŠTUKELJ:
O SLOVENSkih PROBLEMih

NEDELJA 7. MARCA 1993

ING. JOŽE OPARA;
RADIACIJA

DR. GLORIA BRATINA:
SRČNI NAPAD

NEDELJA 4. APRILA 1993
PREDAVATELJA IN TEMI ŠE NE DOLOČENA

Vsi seminarji bodo, kot že omenjeno, v Slovenskem domu razen seminarja 10. januarja, ki pa bo v cerkveni dvorani na Brown's Line.

SLOVENSko - KANADSKI SVET

SKUPEN SESTANEK
SLOVENSko-KANADSKEGA SVETA IN SLOVENSko-AMERIŠKEGA SVETA

Zastopniki Slovensko-ameriškega sveta in Slovensko-kanadskega sveta so 10. in 11. oktobra t.l. razpravljali na skupnem sestanku v Clevelandu o svojem delu, posebej o svojih naporih pri podpiranju razvoja in napredka demokracije v Sloveniji. Razgovori so tekli tudi o še nedokončanih nalogah in povezavi s Slovenci v Zapadni Evropi, Argentini, Avstraliji in drugod po svetu. Posvetovanje so zaključili z izdelavo programa za neposredno bodočnost, ki naj bi ga podprli ne-le Slovenci v ZDA in Kanadi ampak tudi drugod po svetu, kjer bivajo izseljenci in zdomci.

SLOVENSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA

646 Euclid Ave. Toronto M6G 2T5
Tel: (416) 532-4746 Fax: (416) 532-5134
747 Browns Line, Toronto Tel: (416) 252-6527
John E. Krek's Slovenian (Toronto) Credit Union

OFFICE HOURS

Monday	10 a.m. - 4 p.m.
Tuesday	10 a.m. - 8 p.m.
Wednesday	10 a.m. - 4 p.m.
Thursday	10 a.m. - 8 p.m.
Friday	10 a.m. - 8 p.m.
Saturday	10 a.m. - 1 p.m.

NEW TORONTO

Tuesday	1 p.m. - 8 p.m.
Thursday	12 p.m. - 8 p.m.
Friday	11 a.m. - 8 p.m.
Saturday	9 a.m. - 12 noon

BITI ČLAN
HRANILNICE -
JE V KORIST TEBI IN V
POMOČ PRIJATELJU!

nadaljevanje s str. 8

Godina je bil namreč 'stara bajta', študent, ki ni položil nobenega izpita in ni imel pravice do ponovnega vpisa. V znak hvaležnosti je nekdanjemu dobrotniku Flisarju in njegovim fantom omogočil pobeg.

Ob prevratu v maju leta 1945 se je z drugimi umaknil na južno Koroško, od tam v Rim, kjer se je preživljal kot civilni praznik pri britanskem letalstvu. Po preselitvi v Argentino je bil zaposlen pri holandskem petrolejskem podjetju Shell, napravil tečaj iz gradbene stroke z diplomom stavbenika - maestro mayor de obras. Za dosego te diplome je moral končati celotno argentinsko ljudsko in srednjo šolo. Vbil si je v glavo sklep, da se mora dokopati do diplome na univerzi, ker mu ni bilo dano doseči jo na ljubljanski. Sredi leta 1985. je na buenosaireski pravni fakulteti dobil diplomu odvetnika. Odvetniškega poklica pa ni izvrševal, ker je po statistikah ugotovil, da je v Argentini, zlasti v buenosaireski provinci na vsakih 600 prebivalcev en odvetnik.

Poročen je bil z Marijo Drobnič. Ker jima Bog ni naklonil lastnih otrok, sta pohčerila Marijino sorodnico iz Karnika. Živel je v Hurlinghamu, precej oddaljen od slovenske skupnosti. Bil je vseskozi navdušen zagovornik samostojne slovenske države, katere razglasitev, mednarodno priznanje in sprejem v OZN je še dočakal.

Rajni France Flisar je bil znan kot dovtipen in šaljiv človek. Med Slovenci, ki so ga poznali, zlasti še med slovenskimi rojaki in sosedi v Hurlinghamu je bil splošno znan kot Švejk. To ime se ga je prijelo že v ljubljani po znanem češkem filmu Dobry vojak Švejk.

Dragi France Flisar - Švejk - , mirno počivaj v tuji zemlji. Vsemogočni Bog te je za Tvoja dobra dela in trpljenje gotovo že poplačal v onostranskem življenju. Tvoji prijatelji in znanci te bomo ohranili v nepozabnem spominu.

Tine Duh

Umrli je prof. France Novak

Minulega 18. junija sta profesor France Novak in njegova žena Marija odpotovala v Slovenijo. Prvič po 47 letih begunstva oz. zdomstva kot pravimo zdaj, sta mogla obiskati to pot svobodno slovensko državo, odkar sta se v maju leta 1945 pred napredovanjem in divjanjem komunističnih Titovih tolp morala umakniti na južno Koroško. Ob letošnjem prvem povratku v rodni kraj je Republika Slovenija že bila mednarodno priznana 176. članica Organizacije združenih narodov.

Ob vrnitvi prve dni avgusta sta se ustavila pri sinu inženirju v benosaireskem predmestju Haedo, kjer je France 4. avgusta zjutraj nenadoma umrl. Še istega dne so njegovo truplo prepeljali na njegovo stalno argentinsko bivališče v Cinco Saltos v provinci Río Negro, naslednjega dne, 5. avgusta, pa so ga pokopali ob spremstvu vse družine, razen sina Mihe, ki kot član kongregacije fokolarjev misijonari nekje v srednji Ameriki. Ob Francetovem pogrebu je bilo lahko videti, kako zelo je bil približljn med svojo sosesko, ki ga je v množici spremila na njegovo zadnje bivališče v njegovi novi domovini, vendarle v kljub temu tuji zemlji.

France Novak je bil rojen 8. aprila 1912 v Naklem pri Kranju, kjer je njegov oče, trdni gorenjski kmet, bil obenem tudi ena izmed vodilnih osebnosti v krajevni združni mlekarji in tovarni sira. Tudi med nemško zasedbo Gorenjske je zaradi svoje vestnosti in strokovnega znanja ostal na svojem službenem mestu. Domači terenci so ga zaradi njegovega nasprotovanja komunizmu in naraščajoči revolucionarni dejavnosti raznih zapeljancev in delomrneznežev opečatili kot kolaboracionista in narodnega izdajalca. Seveda je bil tudi France Novak obdolžen izdajstva. Že proti koncu srednješolskih študij je rajni France bil zajet v naraščajoč odpor slovenskega

naroda proti Aleksandrovi in Živkovičevi diktaturi, ki je s svojo šolsko politiko pripravljala počasno raznarodovanje Slovencev in uvedbo enotne jugoslovanske narodnosti, ki naj bi sčasoma vsrkala tudi slovenstvo. Kot zaveden Slovenec je rajni France malo pred koncem srednješolskih študij zaradi „protidržavnega“ obnašanja bil izključen iz gimnazije in je zato maturiral na mariborski klasični gimnaziji.

Po končani srednji šoli se je France vpisal na filozofsko fakulteto ljubljanske univerze in študiral botaniko, zoologijo in kemijo. Leta 1941 se je poročil z Ivanko Škrabčev, ki je bila učiteljica na ljudski šoli v bližnji Sodražici. France je bil zaposlen v Ljubljani pri Gospodarski zvezi in se je ob sobotah vozil v Sodražico na obiske k svoji ženi. Oba, France in Ivanka sta bila odločno proti brezumnemu ravnanju malo prej nastale OF, in ju je skrito terensko partijsko sodišče obsodilo na smrt. Ob nekem obisku Franceta v Sodražici so ga domači terenci prišli iskat; posrečilo se mu je skočiti skozi kuhinjsko okno na vrt in od tam pobegniti v bližnji gozd. Tako se je rešil. Njegovo ženo Ivanko, ki je bila že v osmem mesecu nosečnosti in se zato ni hotela umakniti, so partizani odpeljali v gozd. Moralá si je skopati jamo. Predno so jo s krampom pobili, je prosila, naj jo pustijo živeti vsaj do rojstva otroka, pa je niso hoteli uslišati.

Kaki dve leti pred koncem vojne je France položil diplomski izpit na ljubljanski univerzi. Kot begunec je na spittalski begunski gimnaziji bil srednješolski profesor, dokler ga niso partizani odkrili in ga prijavili angleškemu oblastem — obenem z drugimi profesorji iste gimnazije — kot kolaboracionista. V taborišču se je znova poročil z Marijo Družovič, ki jo je poznal še kot študentko z mariborske klasične gimnazije. Z ženo in otrokom se je prebil v ameriško zasedbeno področje in se od tam izselil v Argentino. V Buenos Airesu zanj ni bilo delovnega mesta, zato se je naselil v

Prodajate ali kupujete rabljeno vozilo? To morate vedeti...

S prvim oktobrom, 1992, Ontarijski tržni prodajni davek ko plačate če privatno kupite rabljen avto, kombi, ali tovorni avto bo temelj kupljene cene ali povprečna splošna vrednost, katero je več. Vrednost je določena v Kanadski Rdeči Knjigi (Canadian Red Book). Ta knjiga je splošno znana ki določa cene o rabljenih vozilnih kupcijah.

Davek je plačan ko spremenite vozniške lastninske pravice pri vašem lokalnem Šoferskem in Vozilnem Licenčni Izdajnem Uradu (Drivers and Vehicles Licence Issuing Office). Nekaj sprememb o lastninski pravici, kakor na primer darila med sorodniki, so brez davka iz zakonitih dokazov.

S prvim aprilom, 1993, če hočete prodati vaše vozilo privatno, boste morali kupiti vozilni prenosni paket in dati kupovalcu predno je prodaja zaključena. Ta paket bo na razpolago pri vse Šoferskih Vozilnih Licenčnih Izdajnih Uradih (Drivers and Vehicles Licence Issuing Offices) in pri Ministrstvu Potrošniški in Trgovski Odnos (Ministry of Consumer and Commercial Relations). To bo pomagalo kupcem, ker bodo dobili vse informacije od vozilne preteklosti, neplačan dolg na vozilu in informacije o tržnem prodajnem davku.

Ce planirate prodati ali kupiti rabljeno vozilo in če hočete več informacij, kličite 1-800-263-7965 v angleščini ali 1-800-668-5821 v francosčini. Ali, lahko zahtevate brošuro. Samo pošljite kupon in Vam bomo poslali brezplačne informacije.

Telefonski Izum za Gluhe. Kličite 1-800-263-7776 (samó po Angleško ali Francosko).

Da, Jaz bi hotel/hotela več informacij zaradi Programa za Rabljena Vozila (Used Vehicle Information Program).

Name: _____
Ime: _____
Address: _____
Naslov: _____
City: _____ Postal Code: _____
Mesto: _____ Poštna številka: _____

Send to: Ministry of Transportation
Pošljite na: Communications and Public Education Branch
1st Floor, West Tower
1201 Wilson Avenue
Downsview, Ontario
M3M 1J8

English/French
Angleško/Francosko

Program Za Rabljena Vozila

komaj nastajajočem novem naselju Cinco Saltos v dolini reke Río Negro. Prva leta v novi deželi je preživel kot vsi oz. velika večina slovenskih priseljencev ob ročnem delu, dokler ni — kot profesor kemije — dobil zaposlitev v laboratoriju tamkajšnje francoske kemične tovarne, kjer je čez nekaj let postal šef laboratorija. V nekaj letih si je „prigaral“ lastno hišo, kjer so se jima rodili še trije sinovi.

Oba z ženo Marijo sta se aktivno udeleževala organizacije stalno naraščajoče nove naselbine, sodelovala pri organizaciji farnega življenja, ustanavljanja šol, seveda vse v okviru farne organizacije, dobrodelnih ustanov ipd. Gospa Marija je še danes zelo spoštovana oseba v mestu.

Rajni France se je že od srednješolskih let naprej navdušil za delo v korist slovenskemu narodu. V srednji šoli kot delaven član Slovenske dijaške zveze, po vpisu na univerzo pa v akademskem klubu Straža pod duhovnim vodstvom profesorja Ehrlicha. Tako je sodeloval pri vseh k slovenski državnosti samostojnosti usmerjenih akcijah. Rajni univ. prof. dr. Ciril Žebot v svoji knjigi Neminljiva Slovenija pravi na str. 315, da ga je France Novak kmalu po njegovem (Žebotovem) umiku iz po Nemcih zasedene Ljubljane prišel posvariti pred Gestapom, ki ga je v Ljubljani iskala. Tudi druga važna sporočila v Rimu živečim slovenskim osebnostim so večkrat prihajala iz Ljubljane skozi roke Franceta Novaka.

Rajni France Novak je bil tudi velik prijatelj in podpornik slovenskega tiska v Argentini. Redno je plačeval naročnino vseh v Buenos Airesu izhajajočih slovenskih časopisov in revij. Številne slovenske družine so vsako leto dobivale zastoj za boje jabolk in drugega sadja, ki ga je rajni pošiljal na svoje stroške vsako leto po trgatvi.

Ne le njegovi prijatelji iz SDZ, iz jezuitske Marijine kongregacije, iz Akade-

dalje na str. 10

IN MEMORIAM

nadaljevanje s str. 9

mskega kluba Straže in iz Slovenskega državnega gibanja, ampak vsi, ki so ga poznali in kdaj imeli priložnost poznati ga, se ga bodo vedno spominjali ne le kot zavednega in za slovensko stvar zavzetega Slovenca, ampak predvsem kot srčno dobrega človeka.

Dragi France! Bog Ti daj večni mir daleč od Tvoje in naše domovine!

Tine Duh

+ OLGA MEVLJA

V cerkvi Marije Pomagaj v Torontu smo se v sredo 18. novembra za vedno poslovili od drage gospe Kuke, Olge Mevlja, ki jo je Gospod po dolgi in hudi bolezni poklical k sebi. Pokajnica je z veseljem prihajala v to našo cerkev. Bila je navdušena Slovenka in trdna, nepremakljiva v svoji ideologiji. Naj ji Vsemogočni bogato poplača vso dobroto in skrb, ki ju je izkazovala prebivalcem Doma Lipa in drugim. Soprogu Miranu naše iskreno sožalje. Pogrešali jo bomo vsi!

NOVO IZSELJENSKO DRUŠTVO

Na ministrstvu za notranje zadeve je registrirano novo izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU s sedežem na Poljanski 2 v Ljubljani. Društvo je bilo ustanovljeno na pobudo izseljencev iz ZDA in potomcev izseljencev, ki zdaj živijo v Sloveniji. Namen društva je, da doma zastopa koristi slovenskih izseljencev, informira javnost o zdornih vprašanjih in seznanja slovenske izseljence z verskim, kulturnim, političnim in gospodarskim položajem v Sloveniji.

MEDSEBOJNI OBRACUN... (V. Blažič Slovenec 24.10.92.)

Aneksija naše zemlje po okupatorjih je bil samovoljen neligitimen akt, ki na dejstvu dejanske okupacije, ne spremeni ničesar.

Ne glede na formalnosti zasedbe, je bila dolžnost najvišjih uradnikov banovinske Natlačenove uprave, da ostanejo na svojih mestih. To določajo haške konvencije z motivacijo, da posredujejo pri novi oblasti sprejemljive pogoje začasne zasedbe.

Blažič ponavlja, da je okupator hotel izvesti genocid nad narodom in da se je zato narod spontano zatekel v NOB. Ne etno ne drugo ni točno. Okupator je imel namen in je izvajal etnocid-potujčevanje. Za Slovane je znano, tipično in pametno, da v sili utihnejo, čakajo. To je naš narod pod okupacijo razumel in se tako obnašal. Vojno bi preživeli z 10% irtev kot smo jih v resnici imeli. Kot na Češkem, bi Nemci ustvarili boljšo infrastrukturo, modernizirali in povečali industrijo in še neščine bi se, hočeš-nočeš, privadili. V takem vzdušju bi priprava na vojaški udar, ob pravega časa, proti okupatorju, bila neprimerno bolj učinkovita in vojaško uspešnejša.

Spontana vstaja naroda v NOB je ml. Resnica je, da je partija pozvala v partizane, dne 22. VI. 41., s primarnim namenom, da se reši Sovjetska zveza in komunizem! To naš pisec dobro ve!

Blažičeva teza, da je kolaboracija ojačala pozicije KPS, bo držala. Druge možnosti narod v smrtne boju za imetje in življenje leta 1942 ni imel! Pojem začasne kolaboracije, po Blažiču, dovoljene, in one trajne, usodne, ne prepriča.

STUDIA SLOVENICA

RAZISKOVALNI INSTITUT / RESEARCH INSTITUTE
KNJIŽNICA / LIBRARY, ARHIV / ARCHIVES, UMETNOSTNA GALERIJA / ART GALLERY

DIRECTOR: DR. JOHN A. ARNEZ

p. p. 28
61210 Ljubljana - Šentvid
SLOVENIA

Lansko leto je bil ustanovljen v Ljubljani katoliški raziskovalni institut pod imenom STUDIA SLOVENICA. Cilj instituta je raziskovanje slovenske kulturne, politične in gospodarske zgodovine. Institut, ki je registriran pri ljubljanskem sodišču, je nastanjen v takoimenovanih Škofovih zavodih v Ljubljani.

Naslov:

STUDIA SLOVENICA
P.P. 28
61210 LJUBLJANA-ŠENTVID
SLOVENIA - EUROPE

Institut sedaj zbira gradivo za svojo knjižnico, arhiv, muzej in umetniško galerijo. Trenutno je najvažnejša naloga zbrati vse slovenske tiske, ki so izšli v taboriščih Avstrije, Italije in slovenskih naselbinah v ZDA in v Kanadi. Treba je rešiti, kar se še rešiti da in tako preskrbeti potrebno gradivo za objektivno zgodovinopisje. Noben listič ni nepomemben, temveč delček v mozaiku slovenske kulturne dediščine. Nekateri listi so zelo redki kot n.pr. prvi štiri letniki lista Božja beseda, ki so bili razmnoženi in ne tiskani. Prav tako manjka institutu veliko letnikov in števil listov Ave Maria pred letom 1944, Zarja pred letom 1953. Mirko Geratič je v Chicagu izdajal list BRAZDA in je baje izšlo sedem števil; institut, na žalost, nima nobene. To je le par

primerov iz dolge vrste listov, ki jih je treba zbrati in ohraniti. Institut se obrača na vse Slovence, ki hranijo tiske ali arhivsko gradivo, da ga poklonijo in s tem omogočijo ohranitev gradiva, ki je izraz naše kulturne dejavnosti, za poznejše rodove.

Doslej smo pripeljali v Ljubljano tri kontejnerje gradiva (iz New Yorka, Kanade in Buenos Airesa). Konec aprila načrtujemo še en kontejner iz New Yorka. Do srede aprila 1993 je treba zbrati vse, kar naj bi šlo v kontejner. Gradivo pošljite po pošti na:

STUDIA SLOVENICA
P.O. BOX 232
NEW YORK, N.Y. 10032

Če pošljete po UPS pa na naslov:

PETER ARNEŽ
654 W. 161 ST. APT. 1D
NEW YORK, N.Y. 10032

Lahko pa tudi pošljete v Baragov dom, Cleveland in točno označite, da je pošiljka za STUDIA SLOVENICA.

Iskrena hvala vnaprej darovalcem. Vsi se zavedajmo, da vse, kar delamo na tem področju, je za slovensko in katoliško stvar.

EHRlich NA PARIŠKI MIROVNI KONFERENCI

Pripravljena za v tisk je knjiga Ehrlichovega rokopisa iz
Pariške mirovne konference:

"DR. LAMBERT EHRlich SLOVENSKI VIDEc IN DRŽAVNIK"

Izbrani spisi - Uredil dr. Rudolf Čuješ

Research Centre for Slovenian Culture

Antigonish, N.S. Canada 1992.

POGLEDI IN PRESOJA

Kolaboracija nujno traja do konca okupacije. Vsekakor Blažič napravi korak k spravi, ko odklanja za opozicijo označbo izdajstva. Možnost izdaje še vedno nakazuje za pronacistično usmerjen krog okoli Rupnika. Tudi to ne drži.

Ovaduštvo je bila prefinjena, organizirana metoda KPS. Pri opoziciji tega ni bilo! Pregled italjanskih policijskih in karabinjerskih aktov na Beethovnovi, ki hranijo samo ovaduštvo opozicije, ne pokaže, presenetljivo, kaj posebnega. Nekaj seznamov fantov, ki naj bi jih izpustili iz Gonarsa in Raba, ki so jih izročili duhovniki Italjanom, ne pomenijo ovaduštva.

Nasprotno, kar trdi Blažič, emigracija ni nikdar tajila dovoljene, mednarodno definirane, kolaboracije. Ni nobenega razloga.

Blažič, v razumljivi skrbi, da omili krivdo in vest DF, NOB, partizanov in Kmojevcev, zagovarja abolicijo. Krivično in povsem za las privlečeno, skuša ustvariti, že v naslovu, tezo medsebojnega obračunavanja! Odgovorni se obnašajo in pišejo, kot, da se ne bi zavedali grozote tragedije, ki terjaja obračun. Umori tisočev, nezasišana mučenja, sramotilni sprevedi, taborišča, po grozoti prekašajo vse kar se je v Evropi dogajalo zadnjih 500 let. To ne more in ne sme končati v pozabi, brez pravnega postopka in obsodbe. To bi bil nezbrisljivi madež v slovenski zgodovini. Vatikan je pred kratkim razglasil priznanje in obžalovanje krivične obsodbe Galileo-ja, ki je bil kaznovan samo s hišnim priporom!

Pisec velikodušno, pogojeno z abolicijo, nudi državljanstvo

in vračanje politične emigracije, domobrancev. Tem pa za tako "usmiljenje" ne gre!

Blažič, pravilno, ne smatra komemoracijo 1990 v Rogu kot dokončno spravo. Ne nudi pa druge poti. Do te pa bo hitro prišlo ako se definira zločin, edini objekt sprave, ki je obdobje terorja, 1941/2, ki je sprožil državljansko vojno in vse njene posledice. Iz procesa sprave moramo izločiti vse druge irelevantne faktorje kot NOB, s katero ni bil nihče skregan. Po tej poti se bo hitro prišlo do krivcev, obžalovanja, močne poprave krivic, odpuščanja in sprave.

Dr. Peter Urbanc

Ljubljana, draga
vas domača
(Marica Cerar-Bastič)

V Ljubljani je zagledala dan mala knjižica gospe Marice Cerar-Bastič, pod gornjim naslovom. Lepo in preprosto je pisana in resnico izraža, ko govori o vseh strahotah tistih naših mladostnih dni. Jasno govori o toliko opevani "Osvobodilni Fronti" in njenem delovanju.

Ta knjižica, ki opisuje nasilno smrt njenih staršev in bratov, bi morala najti mesto v vseh slovenskih domovih, v domovini in na tujem, da bi se vsi Slovenci seznanili z resnico o najhujši zgodovini našega naroda med komunistično revolucijo v letih 1941-1945. Knjigi dodaja filozofsko razpravo poznani Justin Stanovnik in ob koncu navaja imenik 103 mladih fantov iz Horjula in okoliških vasi, ki so postali žrtve barbarskih komunistov.

Republic of Slovenia

Special Counsellor of the
Ministry of Foreign Affairs
Canada

IZ PISARNE
REPUBLIKE SLOVENIJE
TORONTO - CANADA

M E M O R A N D U M

ZADEVA: VOLILNI POSTOPEK NA KANADSKEM PROSTORU

LEGALNA VPRAŠANJA IN IZVEDBA VOLITEV 6. DECEMBRA T.L. V REPUBLIKI
SLOVENIJI SO V KOMPETENCI REPUBLISKE VOLILNE KOMISIJE
RESLJEVA 14
61000 LJUBLJANA
SLOVENIJA

ZA IZVEDBO VOLITEV IZVEN REPUBLIKE SLOVENIJE TE ZADEVE UREJAJO PREKO
MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE IN SLOVENSkih PREDSTAVNIŠTEV V DRZAVI
PREBIVANJA.

ZA KANADSKO PODROCJE COORDINIRA IZVEDBO VOLITEV PISARNA REPUBLIKE
SLOVENIJE V TORONTU.

PISARNA REPUBLIKE SLOVENIJE V TORONTU JE PRIPRAVILA LISTO SLOVENSkih
OVEROVITELJEV VOLILNE KARTI - GLASOVNICE BODO VELJAVNE SAMO S TEM POD-
PISOM TEH OVEROVITELJEV, ALI KANADSKEGA SODNEGA ZAPRISENZENCA - NOTARJA
ALI PRAVNIKA,

NASLOV IN KRAJ OVERAVLJANJA NAJ VSAK OKOLIS UREDI PO SVOJI ZMOGLJIVO-
STI. VSAK POSAMEZNI OVEROVITELJ OVERAVLJA VOLILNE KARTI KJER KOLI NA-
PROSEN.

dr. Zlatko A. Verbic
Posebni svetovalec MZZ
Republike Slovenije

Suite 700 • 67 Yonge Street • Toronto - Ontario, Canada • M5E 1J8
Phone: (416) 363-3442 • Fax: (416) 863-5006

Zaključno slavlje
ob 150-letnici
torontske nadškofije

"Tukaj smo, da ojačimo našo vero in da se zahvalimo Bogu za vso pomoč."
dr. Alojzij Ambrožič, nadškof na proslavi v Midlandu.

27. septembra je torontska nadškofija zaključila praznovanje 150. obletnice svojega obstoja z uspešnim romanjem v Midland. Kljub slabemu vremenu se je slovesne maše, ki jo je daroval nadškof dr. A. Ambrožič ob koncelebraciji 6 škofov in 40 duhovnikov, udeležilo nad 12 tisoč romarjev, ki so se v nepretrgani vrsti prišli poklonit

relikvijam kanadskega mučenca St. Jean de Brebeuf-a, ki se je za to priliko vrnil na kraj mučenja. Sestre Uršulinke iz Quebec-a, ki so relikvije častile in oskrbovale zadnjih 342 let, so jih velikodušno poklonile Jezuitom v Midlandu. Nadškof je nato izpred papeškega oltarja vodil molitve križevega potu in nato še posvetil z molitvijo svojo nadškofijo blaženi Devici Mariji. Prekrasna glasba in petje sta odmevali med mašo in nato še ves dan po svetem prostoru.

V Vatikanu je izšel nov katekizem, ki govori o grehah moderne družbe, obenem pa potrjuje osnovne tradicionalne navke Cerkve. Vera je vedno ista, le nova okolja in situacije vstajajo, na katere mora Vera (Cerkev) odgovoriti. Papež Janez Pavel II. pravi, da bo ta novi katekizem "Fidei Depositum" imenovan - velik doprinos k obnovi v življenju katoliške Cerkve.

100% ČISTI GINSENG

Zdravilo za vse bolezni
Novi 1992 pridelek na razpolago.

- ✓ Če ste utrujeni in izčrpani, zgarani ali depremirani, nezadovoljni ali sitni, če trpite na nespečnosti
- ✓ Če se na splošno slabo počutite,
- ✓ Če imate previsok ali prenizek krvni pritisk,
- ✓ Če imate previsok kolesterol,
- ✓ Če imate težave z želodcem, (ulcer ali gastritis)
- ✓ Če imate pogoste prehlade, ali glavobole,

POSKUSITE NAJBOLJ UČINKOVIT
ADAPTOGEN
PANAX QUINQUEFOLIUM

NE BO VAM ŽAL!
Za vprašanja ali naročila
kličite ali pišite na:

Kuks' Ginseng Farm,
16 Northfield Road,
Scarboro, Ont. Canada
M1G 2H4 Teleph. & Fax
(416) 439-8387

OBVESTILO IN PROŠNJA

VSEM NEKDANJIM DIJAKOM IN
DIJAKINJAM KLASIČNE GIMNAZIJE

V
MARIBORU

Iz Maribora je prispelo vabilo za naročilo spominskega zbornika klasične gimnazije, katerega izid je bil združen s srečanjem vseh generacij dijakov in profesorjev.

Podpisana se obračava na vse nekdanje dijake klasične gimnazije v Mariboru, ki živijo v ZDA in Kanadi z vabilom na naročilo tega spominskega zbornika. Istočasno posreduje zasebno prošnjo organizatorjev za dodatno podporo, ki naj pomaga pri financiranju zbornika, v katerem so vključena imena vseh gimnazij cev.

Zbornik stane 25 US dol.

Naročila za zbornik in morebitno denarno podporo pošljite na najin naslov.

Prireditelji so prepričani, da bo ta akcija pospešila prizadevanja za obnovo klasične gimnazije v Mariboru.

STANE ŠUŠTERŠIČ
TEL. 301/657-3499

KONRAD MEJAČ
4445 BUTTERWORTH PL., NW
WASHINGTON, DC 20016

ZA KANADO SPREJEMA NAROČILA:
FRANC PEPEVNAK
87 DUNBLAINE AVE.,
TORONTO, ONT. M5M 2S2

V OBLJUBLJENI DEZELI

Andrej Rot

Tisk: Tone Tomšič Ljubljana 1992. Državna založba Slovenije. Knjiga je uspešnica, je že razprodana. Gre za zanimivo usodo argentinskega povratnika, glavnega urednika Slovenca, odpuščen iz službe po 9 mesecih. Odkrivajo se tajnosti delovanja SKD (Slovenska krščanska demokracija), njene povezave s SLS v diaspori. Nakažejo se najmočnejše osebnosti SKD, vpliv cerkvenih osebnosti, v okviru novega dnevnika Slovenca.

23. IV. 91. Pisec v predavanju v Cankarjevem domu, trdi, da se mora argentinska skupnost demokratizirati. Obsoja ostro debato emigrantov s S. Hribarjevo in A. Puhar v Buenos Aires. Pisec pravi, da se emigracija, po 45 letih življenja v lastnem krogu, ne znajde v novih razmerah.

9. V. 91. Pisu ni znano zakaj so bili za Slovenca kupljeni računalniki Macintosh, ki so najdražji. Isto trdi za software in tečajje od firme Graf, ki so stali preveč. DM 70.000!

17. VI. 92. Ob obisku pri nadškofu Dr. A. Suštarju, ta pravi, da o projektu dnevnika Slovenca nič ne ve. Pove, da sta pri zadevi angažirana Janez Bril (urednik Družine) in lazarist Drago Ocvirk. Avstrijci (Kleine Zeitung) nudijo ogromno finančno soudeležbo, toda hočejo začeti s tednikom.

11. VIII. 91. V gospodarski redakciji Slovenca nastopi Peterletov svetovalec Boris Pleskovič. Bral nam je levite. Časopis je slab, prodajo manj kot 5000 izvodov, novice so zastarele, ni linije, sredinska linija je prazna. Prikazal se je tudi Tomaž Kunstelj, Peterletov tajnik, ki bo šel k Avstrijcem, naj ti podpro Slovenca.

13. VIII. 91. dolg pogovor s Peterletom glede Slovenca. Mu razložim težave, da ni mogoče ugoditi tolikim interesom Bernika, Stresa, Pučnika, Capudra itd. Glede denarja, pravi Peterle, ni problema, se bo dobil od nekaj naših podjetnikov.

22. VIII. 91. Upravni odbor sestoji od 5 članov. Dr. J. Bernik, Pavle Bratina, Rev. Drago Ocvirk, Hanzi Tomšič, Ivan Oman. Formalni lastniki z investicijo \$ 1.500, bi sedaj v krizi razširili krog lastnikov. Podpora je zaenkrat dala vlada in Faleš. Mogoče so nekateri verjeli, da bo z vladno pomočjo možno priti do profitnega podjetja, vsak naj bi imel petino. Pošteno je ravnal Pavle Bratina, ki zastopa s svojim deležem SKD in Drago Ocvirk z zaslobo Cerkev ali lazaristov.

29. Aug. 1991. V Dragi (1). Zadaj je stal hotelir, Vinko Levstik. Ko sva bila s P. Fajdigo pri Levstiku, sta bila tam Zajdela in Leljak. Kdo lahko jamči za Levstikovo poštenost, če je osuđen, da je sodeloval z UDBO 1949 do 1953? Kdo more zagotoviti zdravo in pošteno ravnanje Zajdele, ko je v odkrivanju zamolčane polpretekle zgodovine odkril zlat rudnik in ga povezal z Levstikovim sumljivim izgnanstvom? Denar opravi svoje, saj so se tudi nekateri najbolj ortodoksní buenosaireski politični predstavniki v emigraciji dali kupiti z Levstikovim denarjem. (2)

12. IX. 91. P. Bratina pravi, da bi Jože Bernik dal finančno podporo (\$ 250.000), če bi jaz odstopil. J. Jarc potrjuje to izjavo.

18. IX. 91. Branko Rozman (3) ne prihaja več. Sprva je bil pripravljen "lupiti krospir", a popravljati pisara bralcev se mu je zdelo premalo.

25. IX. 91. Pri Capudrovih (4). Hišni gospodar se jezi nad izborom člankov v politiki, nad intervjujem s Sonjo Lokar (5). Na sestanku izvršnega odbora je zahteval mojo odstavitev. Ne zdi se mi iskreno, da mi to žele sedaj pove.

1. X. 1992. J/Z sporoči, da je klical župnik Plazar iz Toronta, češ, da Zajdela spravlja Slovenca na slab glas. (6) In drugo sporočilo iz Toronta "Zajdela te je ofigosal kot anti-domobranca".

3. X. 1992. Jože Duhovnik, novi predsednik upravnega odbora mi preda sklep upravnega odbora o razrešitvi. Obrazloži: časopis kreniti lahko na desno in bolj prevladno. Nudijo mi vlogo svetovalca, odvrnem, ne hvala.

7. X. 91. Moja prošnja, da se mi plača vrnitev v Argentino je po H. Tomšiču običajna, upravičena in pravzaprav že sprejeta. Novi člani skupščine, poleg prejšnjih petih še Stefan Faleš, Jože Kastelic (Toronto), Janez Pučlj (Newčija), Janez Jarc in Anton Starman.

17. XII. 91. V domobrancih, kolikor jih poznaš ne vidim maščevalnosti. Isto velja za Ivan Korošca, pomembnejšega predstavnika domobrancev. Sicer je prosil za objavo nekaj spisov v Slovencu, važno je bilo, da je prosil (!. o. p.), in da v tekstih ni bilo obračunavanj. Pravo nasprotje z "grobarjem Zajdelo" in vseh tistih politikov, ki se danes borijo za oblast in vihtijo zastave povojnih in medvojnih pokolov. V imenu 12.000 pobitih domobrancev zahtevajo oblast, kazni za njihove nasprotnike. Slovenska politična emigracija je uspešno kljubovala povojnemu režimu, danes pa so jo izigrali veljaki iz emigracije in iz domovine v imenu oblasti (7). Amnestiji za arg. vojaško hunto ni nasprotoval

nihče od Slovencev, ki se danes hočejo maščevati nad svojimi nasprotniki in krvniki (8).

31. XII. 91. Slovenstvo je nekaj bila mora, zaradi katere se nismo mogli odpreti v svet. Zdaj ko je Slovenija samostojna, ko lahko zaživi kot normalna država, ko se pred nami odpirajo novi izzivi... ni več pomembno, če smo tu ali kje drugje. Tiste poklicnosti za slovenstvo, kakor smo čutili nekaj, ni več. Danes ne čutim več dolžnosti, da bi majhnost Slovenije za vsako ceno okrepil s svojo družino.....

Gornji so glavni obrisi Rotove odisejave povratka in delovanja v obljubljeni deželi. Opis njegove prve dejavnosti in izgubo službe vzame preveč tragično, dramatično, maščevalno. Dejstvo je, da je Rot kulturnik prvega reda, ki pa je bil postavljen na važen, odgovoren politično gospodarski položaj. Koliko je on, eminentno kulturnik, človek peresa in besede bil za to pripraven je in še bo stvar debate. Dejstvo je, da Slovenec z njia, glavnim urednikom ni prosperiral in to kljub masivni vladni podpori 1.5 milijonov DEM!

Ze začetek sam je bil tragično komičen. Ustanavljati tak makro projekt s petimi možmi s \$ 1.500 vloge je neodgovorno in meji na smešno. To je bil vendar čas javnega razpisa delnic do nominalne saj par milijonov dolarjev.

Časopis je bil z A. Rotom, glavnim urednikom, skoraj pred polomom. Časopis je zgubljal tudi po 150.000 US \$ na mesec! V tej nuji so odgovorni nujno iskali novih poti. Nova linija se obrača publiki, ki vidi krivdo današnjega težkega položaja v revoluciji, njihovih zavezniških in borcih vse od poletja 1941 naprej. Ta publika je v odločni opoziciji strankam, ki so nasledniki komunistične nomenklature. V tem okviru se Slovenec tudi ne izogiba opisu, delovanju, trpljenju in žrtvam slovenske demokratske opozicije. Ta je v preteklosti 1941/45, pa tudi kasneje mogla zagrešiti mnogo taktičnih napak, nikdar pa se ni narodu izneverila.

Epilog. A. Rotu so nudili po debaklu pri Slovincu službe v Parlamentu, pri SIM-u, v mestni upravi, v ministrstvu za Slovence po svetu itd. Odločil se je za ponudbo Spomenke Hribar v Kongresu. Koncem junija l.l. je Rot z družino odpotoval v Argentino! Bo sledil novi povratek v Slovenijo?

(1) A. Rot je v Dragi izpovedal "O domobranstvu v Slovencu ne bomo pisali".

(2) Tu je A.R. v pravni in moralni dilemi. Brez istočasno podanih prepričljivih dobrih dokazov, so take izjave depasirane in neprimerne. Reakcija prizadetih je logična posledica.

(3) B.R. je duhovnik, bivši izdajatelj Naše Luči v Newčiji. Pri Slovincu je presenetljivo veliko število klerikov. Njihov vpliv je dejstvo.

(4) Dr. A. Capuder je Krščanske demokracije (KD), močno povezan s Celovškimi Ivonoma, krščansko revijo z izrazito kockekovo linijo. Močna osebnost v stranki, ki ima pri Slovincu prvo in zadnjo besedo.

(5) Vodilna sila v novi komunistični stranki SDP. (Slovenska demokratska prenova).

(6) Pretirano. Gd Zajdela je v Toronto na vprašanje iz publike podal povsem točno analizo težkega položaja pri Slovincu.

(7) Tu je A.R. premalo konkreten. Ali gre za neformalno (sedaj formalno) povezavo KD s SLS v diaspori? Dejstvo je, da je SLS tu, nehote preveč upala v podporo in solidarnost KD. Ta pa je kot vemo iz "višjih interesov" žrtvovala legitime interese bivše politične emigracije s krivicami v mnogih zakonih predvsem državljanskih.

(8) Tu je A.R. šibak, krivičen. Kje zaznava maščevalnost med politiki v diaspori? kje zaznava zahtevo po oblasti zaradi poboja domobrancev? tega enostavno ni! Za grozote, ki jih niso poznali sovjetski in nemški lagerji, za dojenčke, žene duhovnike, domobrance za njihovo mučenje in nasilno smrt nobena pravna civilizirana država ne more ostati pasivna. Kazenski postopek, priznanje, zadoščenje nujno koraka pred odpuščanjem in spravo. Ali to emigrantsko pa tudi domovinsko zahtevo Rot saatra za maščevanje?

Smernice

za duhovnike
ob volitvah

1. Duhovniki naj se zanimajo za pripravo volitev, za kandidature ter spremljajo volilno propagando.

2. Opozarjajo naj vernike na njihovo pravico in dolžnost, da sodelujejo v pripravi volitev in se volitev udeležijo.

3. Kakršnakooli politična ali volilna propaganda na prižnici, pri verouku in verskih obredih je v nasprotju z duhovnikovim poslanstvom in zato nedovoljena.

4. Kot enakopravni državljani imajo duhovniki pravico udeleževati se javnih zborovanj in prireditvev različnih strank in se oglašati k besedi. Ker pa je velika možnost zlorab, duhovnikom to odsvetujemo.

5. Uradno stališče Cerkev na Slovenskem o volitvah bo objavila Slovenska škofovska konferenca. Duhovniki naj to izjavo ljudem razlagajo, utemeljujejo in dajejo dodatne informacije.

6. V času pred volitvami je treba še prav posebej upoštevati in spoštovati načela o Cerkvu in politiki, ki so bila že večkrat objavljena. Politično delovanje v ožjem pomenu besede, posebno v strankarski politiki, je stvar in naloga laikov, ne pa duhovnikov.

7. V cerkvenih prostorih ni dovoljeno razdeljevati predvolilnega propagandnega gradiva.

8. Kristjani, v prvi vrsti duhovniki, se moramo zavedati svoje odgovornosti za pošteno, resnično, spoštljivo in etično neporečno govorjenje in pisanje.

9. Dolžnost duhovnikov in vsih kristjannv jr. da se zavzemamo za kulturo in etiko dijaloga tudi med nasprotniki in da zavračamo vsako podtikanje, laž, obrekovanje, neutemeljeno sumničenje in krivično posploševanje.

10. Duhovniki in vsi kristjani si moramo prizadevati, da bi bili drugim zgled in najprej sami storili to, kar pričakujemo in zahtevamo od drugih.

11. Priprava na volitve je v demokratični družbi vedno čas medsebojnih izzivov, tekmovanja in uveljavljanja raznih strank in skupin, ne sme pa biti čas osebne nasprotovanja in sovraštva.

12. V pripravi na volitve se na poseben način razodeva poštenost in plemenitost, kultura srca in velikodušnost politikov. To naj bo tudi eno od meril za presojanje kandidatov.

13. Od sredstev javnega obveščanja zahtevamo, da pošteno, resnicoljubno in nepristransko poročajo v duhu poklicne časnikarske etike in programa Združenja za demokratizacijo javnih glasil.

14. Duhovniki naj vedno znova vabijo vernike k molitvi za domovino v zaupanju v Svetega Duha, ki je Duh resnice in Duh ljubezni.

Dr. Janez Grill,
voditelj komisije za družbeno obveščanje pri SSK